

17/DA

WP 260 rev. 01

Artikel 29-Gruppen

Retningslinjer for gennemsigtighed i henhold til forordning 2016/679

Vedttaget den 29. november 2017

Senest revideret og vedtaget den 11. april 2018

GRUPPEN VEDRØRENDE BESKYTTELSE AF PERSONER I

FORBINDELSE MED BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER

som er nedsat ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995,

som henviser til artikel 29 og 30 i ovennævnte direktiv, og

som henviser til gruppens forretningsorden,

HAR VEDTAGET FØLGENDE RETNINGSLINJER:

Artikel 29-gruppen blev nedsat i henhold til artikel 29 i direktiv 95/46/EF. Gruppen er et uafhængigt EU-rådgivningsorgan vedrørende databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred. Dens opgaver er beskrevet i artikel 30 i direktiv 95/46/EF og artikel 15 i direktiv 2002/58/EF.

Sekretariatet varetages af Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender, Direktorat C (Grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab), 1049 Bruxelles, Belgien – kontor nr. MO-59 02/013.

Websted: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpa_id=6936

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Betydningen af gennemsigtighed	6
Elementer af gennemsigtighed i henhold til persondataforordningen	7
<i>"Kortfattet, gennemsigtig, letforståelig og lettilgængelig"</i>	7
<i>"Klart og enkelt sprog"</i>	9
<i>Information til børn og andre sårbare grupper</i>	11
<i>"Skriftligt eller med andre midler"</i>	12
<i>"... kan oplysningerne gives mundtligt"</i>	13
<i>"Gratis"</i>	14
Oplysninger, der skal gives til de registrerede – artikel 13 og 14	15
<i>Indhold</i>	15
<i>"Passende foranstaltninger"</i>	15
<i>Tidspunkt for formidling af oplysninger</i>	16
<i>Ændringer af oplysninger i henhold til artikel 13 og 14</i>	18
<i>Tidspunktet for underretning om ændringer af oplysninger i henhold til artikel 13 og 14</i>	18
<i>Nærmere regler og format for tilrådighedsstillelse af oplysninger</i>	20
<i>Lagdelt tilgang i et digitalt miljø og lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser</i>	20
<i>Lagdelt tilgang i et ikkedigitalt miljø</i>	21
<i>"Push-" og "pull"-meddelelser</i>	22
<i>Andre typer af "passende foranstaltninger"</i>	23
<i>Oplysninger om profilering og automatisk beslutningstagning</i>	23
<i>Andre spørgsmål — risici, regler og garantier</i>	24
Oplysninger vedrørende viderebehandling	25
Visualiseringsværktøjer	27
<i>Ikoner</i>	27
<i>Certificeringsmekanismer og databeskyttelsesmærkninger og -mærker</i>	28
Udøvelsen af registreredes rettigheder	28
Undtagelser fra oplysningspligten	29
<i>Undtagelser fra artikel 13</i>	29
<i>Undtagelser fra artikel 14</i>	30

<i>Viser sig umulig, en uforholdsmæssigt stor indsats og i alvorlig grad hindre opfyldelse af formålene</i>	31
<i>"Viser sig umulig" .....</i>	31
<i>Manglende mulighed for at opgive kilden til oplysningerne.....</i>	32
<i>"En uforholdsmæssigt stor indsats" .....</i>	32
<i>I alvorlig grad hindre opfyldelsen af formål .....</i>	34
<i>Indsamling eller videregivelse er udtrykkeligt fastsat i lovgivningen .....</i>	35
<i>Fortrolighed i medfør af tavshedspligt.....</i>	35
Begrænsninger af registreredes rettigheder	36
Gennemsigtighed og brud på datasikkerheden.....	37
Bilag	38

Indledning

1. Disse retningslinjer indeholder praktisk vejledning og fortolkende bistand fra Artikel 29-Gruppen om den nye forpligtelse til gennemsigtighed med hensyn til behandling af personoplysninger i henhold til den generelle forordning om databeskyttelse¹ (i det følgende benævnt "**persondataforordningen**"). Gennemsigtighed er en overordnet forpligtelse i henhold til persondataforordningen, der finder anvendelse på tre centrale områder: 1) meddelelse af oplysninger til registrerede om en rimelig behandling, 2) hvordan dataansvarlige kommunikerer med registrerede i forbindelse med deres rettigheder i henhold til persondataforordningen, og 3) hvordan dataansvarlige gør det lettere for registrerede at udøve deres rettigheder². For så vidt som der er krav om overholdelse af gennemsigtighedsprincippet i forbindelse med databehandling i henhold til direktiv (EU) 2016/680³, gælder disse retningslinjer også for fortolkningen af dette princip⁴. Disse retningslinjer skal, som alle retningslinjer fra Artikel 29-Gruppen, anvendes generelt og er relevante for dataansvarlige uanset de sektorbestemte, branchespecifikke og lovgivningsmæssige specifikationer, som gælder for en given dataansvarlig. Disse retningslinjer kan ikke som sådan tage højde for de nuancer og mange variabler, der kan opstå i forbindelse med gennemsigtighedskravene i en bestemt sektor eller branche eller et reguleret område. Retningslinjerne har imidlertid til formål at give de dataansvarlige mulighed for, på et højt niveau, at forstå Artikel 29-Gruppens fortolkning af, hvad gennemsigtighedsforpligtelserne indebærer i praksis, og angive den fremgangsmåde, som de dataansvarlige efter Artikel 29-Gruppens opfattelse bør anse for at være gennemsigtig, samtidig med de integrerer rimelighed og ansvarlighed i deres gennemsigtighedsforanstaltninger.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

² Disse retningslinjer indeholder de generelle principper for udøvelse af registreredes rettigheder snarere end overvejelser om de nærmere regler for hver af de enkelte registreredes rettigheder i henhold til persondataforordningen.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA.

⁴ Selv om gennemsigtighed ikke er et af principperne for behandling af personoplysninger, der er fastsat i artikel 4 i direktiv (EU) 2016/680, fremgår det af betragtning 26, at enhver behandling af personoplysninger skal være "lovlig, rimelig og gennemsigtig" i forhold til de berørte fysiske personer.

2. Gennemsigtighed er en veletableret del af EU-retten⁵. Det handler om at skabe tillid til de processer, der påvirker borgerne, ved at give dem mulighed for at forstå og om nødvendigt anfægte disse processer. Det er også et udtryk for princippet om rimelighed i forbindelse med behandlingen af personoplysninger, som det kommer til udtryk i artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Ud over kravene om, at oplysninger skal behandles lovligt og rimeligt, er gennemsigtighed nu i henhold til persondataforordningen (artikel 5, stk. 1, litra a)⁶) medtaget som et grundlæggende aspekt af disse principper⁷. Gennemsigtighed er uløseligt forbundet med rimelighed og det nye princip om ansvarlighed i henhold til persondataforordningen. Det følger også af artikel 5, stk. 2, at den dataansvarlige altid skal kunne påvise, at personoplysningerne behandles på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede⁸. I denne forbindelse forudsætter princippet om ansvarlighed gennemsigtighed i behandlingsaktiviteterne, for at de dataansvarlige kan påvise, at de overholder deres forpligtelser i henhold til persondataforordningen⁹.
3. Hvis behandlingen allerede er indledt før den 25. maj 2018, bør en dataansvarlig i overensstemmelse med betragtning 171 i persondataforordningen sikre, at den er i overensstemmelse med forordningens gennemsigtighedsforpligtelser pr. 25. maj 2018 (sammen med alle andre forpligtelser i henhold til persondataforordningen). Dette betyder, at dataansvarlige før den 25. maj 2018 bør se på alle oplysninger, der er givet til registrerede om behandlingen af deres personoplysninger (f.eks. i databeskyttelseserklæringer/meddelelser osv.) igen for at sikre, at de opfylder de krav til gennemsigtighed, som behandles i disse retningslinjer. Hvis der foretages ændringer eller tilføjelser til sådanne oplysninger, bør de dataansvarlige gøre det klart for de registrerede, at disse ændringer er foretaget for at overholde persondataforordningen. Artikel 29-Gruppen anbefaler, at de registrerede aktivt gøres opmærksom på sådanne ændringer eller tilføjelser, men at de dataansvarlige som minimum gør disse oplysninger offentligt tilgængelige (f.eks. på deres websted). Hvis ændringerne eller tilføjelserne er materielle eller væsentlige, bør de dog i overensstemmelse med punkt 29-32 nedenfor aktivt meddeles den registrerede.
4. Når dataansvarlige overholder gennemsigtighedsprincippet, gør de det muligt for registrerede at holde dataansvarlige og databehandlere ansvarlige og at udøve kontrol over deres personoplysninger, f.eks. ved at give eller tilbagekalde et informeret samtykke og

---

⁵ Artikel 1 i TEU henviser til, at beslutningerne træffes "så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt". I artikel 11, stk. 2, hedder det, at "[i]nstitutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet", og i artikel 15 i TEUF henvises der bl.a. til, at unionsborgere har ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og har krav på, at de pågældende EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer sikrer åbenhed i deres arbejde.

⁶ "Personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede".

⁷ I direktiv 95/46/EF blev gennemsigtighed kun antydnet i betragtning 38 i form af et krav om, at behandlingen af oplysninger skal være rimelig, men der blev ikke udtrykkeligt henvist hertil i den tilsvarende artikel 6, stk. 1, litra a).

⁸ I henhold til artikel 5, stk. 2, i persondataforordningen skal den dataansvarlige påvise gennemsigtighed (sammen med de øvrige fem principper for databehandling, der er anført i artikel 5, stk. 1) i overensstemmelse med princippet om ansvarlighed.

⁹ Den dataansvarliges forpligtelse til at gennemføre tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre og være i stand til at påvise, at behandlingen er i overensstemmelse med persondataforordningen, er fastsat i artikel 24, stk. 1.

bringe deres rettigheder som registrerede i anvendelse¹⁰. Begrebet gennemsigtighed i persondataforordningen er brugercentreret snarere end en juridisk formalitet og realiseres ved hjælp af specifikke praktiske krav til dataansvarlige og databehandlere i en række artikler. De praktiske (informations)krav er beskrevet i artikel 12-14 i persondataforordningen. Imidlertid er kvaliteten, tilgængeligheden og forståeligheden af oplysningerne lige så vigtig som det konkrete indhold af de oplysninger om gennemsigtighed, som skal meddeles de registrerede.

5. Kravene om gennemsigtighed i persondataforordningen finder anvendelse uanset retsgrundlaget for behandlingen og i hele behandlingens livscyklus. Dette fremgår klart af artikel 12, hvori det fastsættes, at gennemsigtighed finder anvendelse på følgende trin af databehandlingens cyklus:
- før eller ved påbegyndelsen af databehandlingen, dvs. når personoplysningerne indsamles fra den registrerede eller indhentes på anden måde
  - i hele databehandlingsperioden, dvs. ved kommunikation med de registrerede om deres rettigheder og
  - ved bestemte punkter, mens databehandlingen er i gang, f.eks. når der forekommer brud på datasikkerheden eller i tilfælde af væsentlige ændringer i behandlingen.

Betydningen af gennemsigtighed

6. Gennemsigtighed er ikke defineret i persondataforordningen. Betragtning 39 i persondataforordningen er informativ med hensyn til betydningen og rækkevidden af princippet om gennemsigtighed i forbindelse med databehandling:

"Det bør være gennemsigtigt for de pågældende fysiske personer, at personoplysninger, der vedrører dem, indsamles, anvendes, tilgås eller på anden vis behandles, og i hvilket omfang personoplysningerne behandles eller vil blive behandlet. Princippet om gennemsigtighed tilsiger, at enhver information og kommunikation vedrørende behandling af disse personoplysninger er lettilgængelig og letforståelig, og at der benyttes et klart og enkelt sprog. Dette princip vedrører navnlig oplysningen til de registrerede om den dataansvarliges identitet og formålene med den pågældende behandling samt yderligere oplysninger for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling for de berørte fysiske personer og deres ret til at få bekræftelse og meddelelse om de personoplysninger vedrørende dem, der behandles."

---

¹⁰Jf. f.eks. forslag til afgørelse fra generaladvokat Cruz Villalon (9.7.2015) i Bara (sag C-201/14), præmis 74: "dette krav om underretning af de registrerede, hvis personoplysninger behandles, som sikrer hele behandlingens gennemsigtighed, er så meget desto vigtigere, som det er en betingelse for, at de pågældende personer kan udøve deres ret til indsigt i de behandlede oplysninger, som er omhandlet i artikel 12 i direktiv 95/46, og gøre den ret til indsigt mod behandlingen af disse oplysninger, som er fastsat i direktivets artikel 14, gældende."

Elementer af gennemsigtighed i henhold til persondataforordningen

7. De vigtigste artikler vedrørende gennemsigtighed i persondataforordningen, således som de finder anvendelse på den registreredes rettigheder, findes i kapitel III (Den registreredes rettigheder). I artikel 12 fastsættes de generelle regler, som gælder for: underretning af de registrerede (i henhold til artikel 13-14), kommunikation med de registrerede om udøvelsen af deres rettigheder (i henhold til artikel 15-22) og kommunikation i forbindelse med brud på datasikkerheden (artikel 34). Navnlige forudsætter artikel 12, at den pågældende oplysning eller meddelelse skal overholde følgende regler:
- Den skal være kortfattet, gennemsigtig, letforståelig og lettilgængelig (artikel 12, stk. 1).
  - Der skal benyttes et klart og enkelt sprog (artikel 12, stk. 1).
  - Kravet om et klart og enkelt sprog er af særlig betydning, når der gives oplysninger til børn (artikel 12, stk. 1).
  - Oplysningerne skal gives skriftligt "*eller med andre midler, herunder, hvis det er hensigtsmæssigt, elektronisk*" (artikel 12, stk. 1).
  - Når den registrerede anmoder om det, kan oplysningerne gives mundtligt (artikel 12, stk. 1), og
  - oplysningerne skal generelt være gratis (artikel 12, stk. 5).

"Kortfattet, gennemsigtig, letforståelig og lettilgængelig"

8. Kravet om, at oplysninger til og kommunikation med de registrerede skal ske på en "kortfattet og gennemsigtig" måde betyder, at de dataansvarlige bør fremlægge oplysninger/meddelelser effektivt og præcist for at undgå informationstræthed. Disse oplysninger bør klart adskilles fra andre oplysninger, som ikke vedrører privatlivsbeskyttelse, såsom kontraktmæssige bestemmelser eller almindelige betingelser for anvendelse. I onlinesammenhæng vil anvendelsen af en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse gøre det muligt for de registrerede at gå til den specifikke del af databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen, som de ønsker omgående adgang til, i stedet for at skulle scrolle ned gennem store mængder tekst for at søge efter bestemte emner.
9. Kravet om, at oplysningerne er "letforståelige", betyder, at de skal kunne forstås af et gennemsnitligt medlem af den tilsigtede målgruppe. Forståelighed er tæt knyttet til kravet om anvendelse af et klart og enkelt sprog. Ansvarlige dataansvarlige vil have kendskab til de personer, som de indsamler oplysninger om, og kan bruge denne viden til at afgøre, hvad den pågældende målgruppe sandsynligvis vil kunne forstå. F.eks. kan en dataansvarlig, der indsamler personoplysninger om fagfolk, antage, at den pågældendes målgruppe har en højere grad af forståelse, end en dataansvarlig, som indsamler personoplysninger om børn. Hvis de dataansvarlige er usikre med hensyn til graden af forståelighed og gennemsigtighed af oplysningerne og effektiviteten af brugergrenseflader/meddelelser/politikker osv., kan de teste disse, f.eks. gennem mekanismer som bl.a. brugerpaneler, kontrol af læsbarheden,

formelle og uformelle kontakter og dialog med bl.a. erhvervsgrupper, interesseorganisationer for forbrugere samt tilsynsorganer, hvor det er relevant.

10. En central overvejelse i forbindelse med gennemsigtighedsprincippet, som er beskrevet i disse bestemmelser, er, at den registrerede på forhånd bør kunne afgøre, hvad omfanget og konsekvenserne af behandlingen indebærer, og at de ikke på et senere tidspunkt bør blive overraskede over, hvordan deres personoplysninger er blevet brugt. Dette er også et vigtigt aspekt af princippet om rimelighed i henhold til artikel 5, stk. 1, i persondataforordningen og er knyttet til betragtning 39, hvori det fastsættes, at "*[f]ysiske personer bør gøres bekendt med risici, regler, garantier og rettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger [...]*". Navnlig i forbindelse med kompleks, teknisk eller uventet databehandling er det Artikel 29-Gruppens holdning, at de dataansvarlige, ud over at give de foreskrevne oplysninger i henhold til artikel 13 og 14 (som behandles senere i disse retningslinjer), også helt utvetydigt, særskilt bør præcisere, hvad de vigtigste konsekvenser af behandlingen bliver: med andre ord, hvilken virkning vil den specifikke behandling, der er beskrevet i en databeskyttelseserklæring/-meddelelse, faktisk have for den registrerede? I overensstemmelse med princippet om ansvarlighed og i overensstemmelse med betragtning 39 bør de dataansvarlige vurdere, om denne type behandling indebærer særlige risici for fysiske personer, som de registrerede bør gøres opmærksomme på. Dette kan bidrage til at give et overblik over de typer af persondatabehandling, som kan have den største indvirkning på de registreredes grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder med hensyn til beskyttelse af deres personoplysninger.
11. Elementet "lettilgængelig" indebærer, at de registrerede ikke skal være nødsaget til at opsøge oplysningerne. Det bør være umiddelbart indlysende for dem, hvor og hvordan disse oplysninger kan findes, f.eks. ved at de får dem leveret direkte, ved at de får et link til dem, ved at de tydeligt får vist vej til dem eller får dem som svar på et spørgsmål i naturligt sprog (f.eks. via en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse på nettet, i FAQ, ved hjælp af kontekstuelle pop op-meddelelser, som aktiveres, når en registreret udfylder en onlineformular, eller i en interaktiv digital sammenhæng via en chatbot-grænseflade osv. Disse mekanismer behandles nærmere nedenfor, bl.a. i punkt 33-40).

Eksempel

Enhver organisation, der driver et websted, bør offentliggøre en databeskyttelseserklæring/-meddelelse på webstedet. Et direkte link til denne databeskyttelseserklæring/-meddelelse bør fremgå tydeligt af hver enkelt side på dette websted under et almindeligt anvendt udtryk (f.eks. "Privatlivets fred" og "Politik for privatlivsbeskyttelse" eller "Meddelelse om databeskyttelse"). Placering eller farvesystemer, der gør en tekst eller et link mindre markant eller svær at finde på en webside, betyder, at teksten eller linket ikke betragtes som lettilgængelig(t).

For så vidt angår apps bør de nødvendige oplysninger også være tilgængelige fra en netbutik forud for downloading. Når appen er installeret, skal oplysningerne stadig være

lettilgængelige fra selve appen. En måde, hvorpå dette krav kan opfyldes, er at sikre, at oplysningerne aldrig er mere end "to klik væk" (f.eks. ved at medtage et punkt om "Privatlivets fred" eller "Databeskyttelse" i menuen over appens funktioner). Desuden bør de pågældende oplysninger om databeskyttelse gælde specifikt for den konkrete app og bør ikke blot være den generelle databeskyttelsespolitik for det selskab, der ejer appen eller stiller den til rådighed for offentligheden.

Artikel 29-Gruppen anbefaler som bedste praksis, at der på det tidspunkt, hvor personoplysningerne indsamles i onlinesammenhæng, indsættes et link til databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen, eller at disse oplysninger gøres tilgængelige på den samme side som den, hvor personoplysningerne indsamles.

"Klart og enkelt sprog"

12. I forbindelse med *skriftlig* information (og når skriftlig information gives mundtligt eller ved hjælp af audio-/audiovisuelle midler, bl.a. til registrerede med synshandicap), bør god praksis for, hvordan man skriver klart, følges¹¹. Et lignende krav til sproglig formulering ("klar og forståelig måde") har tidligere været anvendt af EU-lovgiver¹² og er også udtrykkeligt omhandlet i forbindelse med samtykke i betragtning 42 i persondataforordningen¹³. Kravet om et klart og enkelt sprog betyder, at oplysninger skal gives på en så enkel måde som muligt, så der undgås komplekse sætnings- og sprogstrukturer. Oplysningerne bør være konkrete og endelige, og de bør ikke være formuleret i abstrakte eller tvetydige vendinger eller give mulighed for forskellige fortolkninger. Navnlig bør formålet med og retsgrundlaget for behandlingen af personoplysninger være klart.

Eksempler på dårlig praksis

Følgende sætninger er ikke tilstrækkeligt klare med hensyn til formålet med behandlingen:

- *"Vi benytter måske dine personoplysninger til at udvikle nye tjenesteydelser"* (da det er uklart, hvad "tjenesteydelser" betyder, og hvordan oplysningerne vil bidrage til at udvikle dem).
- *"Vi benytter måske dine personoplysninger til forskningsformål"* (da det er uklart, hvilken form for "forskning" der er tale om), og

¹¹ Jf. "Skriv klart" fra Europa-Kommissionen (2011), som findes på adressen: <https://publications.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/c2dab20c-0414-408d-87b5-dd3c6e5dd9a5>.

¹² Artikel 5 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler.

¹³ Det fremgår af betragtning 42, at en samtykkeerklæring, der på forhånd er udformet af en dataansvarlig, bør stilles til rådighed i en letforståelig og lettilgængelig form og i et klart og enkelt sprog, og den bør ikke indeholde urimelige vilkår.

- *"Vi benytter måske dine personoplysninger til at tilbyde individuelle tjenester"* (da det er uklart, hvad "individualisering" indebærer).

Eksempler på god praksis¹⁴

- *"Vi vil opbevare din indkøbshistorik og anvende oplysningerne om de produkter, du tidligere har købt, til at give dig forslag til andre produkter, som vi tror, du også vil være interesseret i"* (det er klart, hvilken type oplysninger der vil blive behandlet, at den registrerede vil blive genstand for målrettede reklamer for produkter, og at den pågældendes data vil blive brugt til at gøre dette muligt)
- *"Vi vil opbevare og evaluere oplysninger om dine seneste besøg på vores websted, og om hvordan du færdes på de forskellige dele af vores websted, til analyseformål for at forstå, hvordan forskellige mennesker bruger vores websted, således at vi kan gøre det mere intuitivt"* (det er klart, hvilken type oplysninger der vil blive behandlet, og hvilken type analyse den dataansvarlige vil foretage) og
- *"Vi vil registrere de artikler på vores websted, du har klikket på, og benytte oplysningerne til at målrette reklamer på dette websted til dig, der er relevante i forhold til dine interesser, som vi har afdækket på grundlag af de artikler, du har læst"* (det er klart, hvad individualisering indebærer, og hvordan de interesser, der tillægges den registrerede, er blevet afdækket).

13. Sproglige betydningsindikatorer som f.eks. "kan", "kunne", "nogle", "ofte" og "mulig" bør ligeledes undgås. Hvis dataansvarlige vælger at anvende et vagt sprog, bør de i overensstemmelse med ansvarlighedsprincippet kunne godtgøre, hvorfor anvendelsen af et sådant sprog ikke kan undgås, og hvordan det ikke undergraver en retfærdig behandling. Afsnit og sætninger bør være velstrukturerede med anvendelse af punktstillinger og indrykninger for at signalere hierarkiske relationer. Formuleringsformen bør være aktiv i stedet for passiv, og alt for mange substantiver bør undgås. De oplysninger, de registrerede får, bør ikke indeholde alt for juridisk og teknisk eller specialiseret sprog og terminologi. Hvis oplysningerne oversættes til et eller flere andre sprog, bør den dataansvarlige sørge for, at alle oversættelser er nøjagtige, og at formulering og syntaks giver mening på det andet/de andre sprog, således at den oversatte tekst ikke skal afkodes eller genfortolkes. (En oversættelse til et eller flere andre sprog bør tilbydes, hvis den dataansvarlige henvender sig til¹⁵ registrerede, som taler disse sprog.)

¹⁴ Kravet om gennemsigtighed gælder helt uafhængigt af kravet til den dataansvarlige om at sørge for, at der er et passende retsgrundlag for behandlingen i henhold til artikel 6.

¹⁵ Hvis den dataansvarlige f.eks. driver et websted på det pågældende sprog og/eller tilbyder specifikke landemuligheder og/eller muliggør betaling for varer eller tjenesteydelser i en bestemt medlemsstats valuta, kan det være tegn på, at den dataansvarlige henvender sig til registrerede i en bestemt medlemsstat.

Information til børn og andre sårbare grupper

14. Når dataansvarlige henvender sig til børn¹⁶ og ved eller burde vide, at deres varer/tjenesteydelser især bruges af børn (bl.a. når de dataansvarlige skal have barnets samtykke)¹⁷, bør de sørge for, at ordforråd, tone og stil i det sprog, der benyttes, passer til børn og forstås af børn, således at de børn, oplysningerne er stilet til, forstår, at meddelelsen/oplysningerne er stilet til dem¹⁸. Et nyttigt eksempel på børnecentreret sprog, der bruges som alternativ til den originale juridiske formulering, kan ses i FN's børnekonvention i et børnevenligt sprog, "UN Convention on the Rights of the Child in Child Friendly Language"¹⁹.
15. Artikel 29-Gruppen er af den holdning, at gennemsigtighed er en selvstændig rettighed, der gælder såvel for børn som for voksne. Artikel 29-Gruppen fremhæver navnlig, at børn ikke mister deres rettigheder som registrerede til gennemsigtighed, blot fordi samtykket er givet/godkendt af indehaveren af forældremyndigheden i en situation, hvor artikel 8 i persondataforordningen finder anvendelse. Selv om et sådant samtykke i mange tilfælde vil være givet eller godkendt som en engangsforanstaltning af indehaveren af forældreansvaret, har et barn (ligesom alle andre registrerede) fortsat ret til gennemsigtighed i hele forløbet af deres engagement med en dataansvarlig. Dette er i overensstemmelse med artikel 13 i FN's konvention om barnets rettigheder, hvori det fastsættes, at et barn har ytringsfrihed, hvilket omfatter retten til at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art²⁰. Det er vigtigt at påpege, at selv om det i artikel 8 er fastsat, at samtykket skal gives på vegne af et barn under en bestemt alder²¹, fastsættes det ikke, at gennemsigtighedsforanstaltningerne skal rettes mod indehaveren af forældreansvaret, som giver det pågældende samtykke. Derfor er dataansvarlige – i overensstemmelse med den specifikke omtale af gennemsigtighedsforanstaltninger rettet mod børn i artikel 12, stk. 1 (understøttet af betragtning 38 og 58) – når de henvender sig til børn eller er klar over, at deres varer og tjenesteydelser især anvendes af børn i en alder, hvor de kan læse, forpligtede til at sikre, at enhver oplysning eller meddelelse formidles i et klart og enkelt sprog eller gennem en udtryksmåde, som børn let kan forstå. For at undgå tvivl anerkender Artikel 29-Gruppen imidlertid, at når det drejer sig om meget små børn

---

¹⁶ Udtrykket "barn" er ikke defineret i persondataforordningen, men Artikel 29-Gruppen anerkender i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder, som alle EU-medlemsstater har ratificeret, at et barn er en person under 18 år.

¹⁷ Dvs. børn på 16 år eller derover (eller børn, der har nået en aldersgrænse, som i medlemsstaternes nationale lovgivning i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i persondataforordningen er fastsat til mellem 13 og 16 år, så barnet kan give samtykke til et tilbud om levering af informationssamfundstjenester).

¹⁸ Det fremgår af betragtning 38, at "Børn bør nyde særlig beskyttelse af deres personoplysninger, eftersom de ofte er mindre bevidste om de pågældende risici, konsekvenser og garantier og deres rettigheder for så vidt angår behandling af personoplysninger". I betragtning 58 anføres det, at "Eftersom børn bør nyde særlig beskyttelse, bør alle oplysninger og meddelelser, der er stilet til et barn, være i et så klart og enkelt sprog, så barnet let kan forstå det.

¹⁹ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>

²⁰ Det fastsættes i artikel 13 i FN's konvention om barnets rettigheder, at: "Barnet skal have ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge."

²¹ Se fodnote 17 ovenfor.

eller børn, der endnu ikke kan læse og skrive, kan gennemsigtighedsforanstaltningerne også rettes til indehavere af forældreansvar, idet disse børn i de fleste tilfælde formentlig ikke vil kunne forstå selv de mest grundlæggende skriftlige eller ikkeskriftlige meddelelser vedrørende gennemsigtighed.

16. Tilsvarende gælder det, at hvis de dataansvarlige er klar over, at deres varer/tjenesteydelser benyttes af (eller rettes mod) andre sårbare samfundsgrupper, herunder personer med handicap eller personer, der kan have problemer med at få adgang til oplysninger, bør de tage hensyn til sådanne registreredes sårbarheder i deres vurdering af, hvordan det kan sikres, at de opfylder deres forpligtelser over for sådanne registrerede²². Dette hænger sammen med behovet for, at en dataansvarlig vurderer sin målgruppes sandsynlige forståelsesniveau som diskuteret ovenfor i punkt 9.

"Skriftligt eller med andre midler"

17. I henhold til artikel 12, stk. 1, er udgangspunktet for tilvejebringelse af oplysninger eller meddelelser til registrerede, at oplysningerne gives skriftligt²³. (Artikel 12, stk. 7, indeholder også bestemmelser om oplysninger, som skal gives sammen med standardiserede ikoner, og dette spørgsmål behandles i afsnittet om visualiseringsværktøjer i punkt 49-53). persondataforordningen giver dog også mulighed for, at der kan anvendes andre uspecificerede "midler", herunder elektroniske midler. Artikel 29-Gruppens holdning til skriftlige elektroniske midler er, at når en dataansvarlig driver (eller helt eller delvis driver virksomhed gennem) et websted, anbefaler Artikel 29-Gruppen anvendelse af lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser, som gør det muligt for besøgende på webstedet at navigere til særlige aspekter af den relevante databeskyttelseserklæring/-meddelelse, som er af størst interesse for dem (se mere om lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser i punkt 35-37)²⁴. Alle oplysningerne til de registrerede bør dog også være til rådighed for dem på ét sted eller i ét helt dokument (enten i digital form eller på papir), som er lettilgængelig for de registrerede, hvis de skulle ønske at konsultere alle de oplysninger, der er stilet til dem. Det er vigtigt at fremhæve, at anvendelsen af en lagdelt tilgang ikke alene er begrænset til skriftlige elektroniske midler til at formidle oplysninger til de registrerede. Som diskuteret i punkt 35, 36 og 38 nedenfor kan en lagdelt tilgang til meddelelse af oplysninger til registrerede også benyttes ved hjælp af en kombination af *metoder* til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med behandling.
18. Naturligvis er digitale lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser ikke de eneste skriftlige elektroniske midler, som dataansvarlige kan tage i anvendelse. Andre elektroniske midler omfatter "just-in-time" kontekstuelle pop-op-meddelelser, 3D- eller "hover-over"-

---

²² F.eks. kræver FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, at der ydes passende former for bistand og støtte til personer med handicap for at sikre, at de har adgang til information.

²³ Artikel 12, stk. 1, henviser til "sprog" og fastsætter, at oplysningerne skal gives skriftligt eller med andre midler, herunder elektroniske, hvis det er hensigtsmæssigt.

²⁴ Artikel 29-Gruppens anerkendelse af fordelene ved lagdelte meddelelser er allerede blevet understreget i udtalelse 10/2004 om mere harmoniserede bestemmelser om oplysningspligt og udtalelse 02/2013 om apps i intelligente enheder.

meddelelser og oversigter over databeskyttelse. Ikkeskriftlige elektroniske midler, som kan benyttes *ud over* en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse kan omfatte stemmealarmer via videoer, smartphone eller IoT²⁵. "Andre midler", der ikke nødvendigvis er elektroniske, kan omfatte f.eks. tegninger, infografik eller flowdiagrammer. Hvis oplysningerne om gennemsigtighed er specifikt rettet mod børn, bør den dataansvarlige overveje, hvilke typer af foranstaltninger der især kan være tilgængelige for børn (det kan bl.a. være tegneserier/tegninger, piktogrammer og animationsfilm).

19. Det er afgørende, at de(n) valgte oplysningsmetode(r) er afpasset efter de særlige forhold, dvs. den måde, hvorpå den dataansvarlige og den registrerede interagerer, eller den måde, hvorpå den registreredes oplysninger indsamles. F.eks. er det måske ikke hensigtsmæssigt eller praktisk kun at give oplysningerne i et elektronisk skriftligt format, f.eks. i en databeskyttelseserklæring/-meddelelse online, når en enhed, som opsamler personoplysninger, ikke har en skærm (f.eks. IoT-enheder/intelligente enheder), hvor man kan få adgang til webstedet/displayet med de pågældende skriftlige oplysninger. I sådanne tilfælde bør der overvejes passende alternative *supplerende* midler, f.eks. ved at give databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen i papirform i brugsanvisninger eller ved at opgive URL-adressen på webstedet (dvs. den specifikke side på webstedet), hvor online databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen kan findes, i instruktioner i papirformat eller på emballagen. Levering af disse oplysninger via lyd (mundtligt) kan også være et supplement, hvis den skærmløse enhed har audiokapacitet. Artikel 29-Gruppen har tidligere fremsat henstillinger om gennemsigtighed og tilvejebringelse af oplysninger til registrerede i sin udtalelse om den seneste udvikling inden for tingenes internet²⁶ (f.eks. anvendelse af QR-koder trykt på tingenes internet, således at QR-koden, når den scannes, viser de ønskede gennemsigtighedsoplysninger). Disse henstillinger gælder fortsat i henhold til persondataforordningen.

"... kan oplysningerne gives mundtligt"

20. I artikel 12, stk. 1, hedder det udtrykkeligt, at oplysninger kan gives den registrerede mundtligt efter anmodning, forudsat at den pågældendes identitet påvises med andre midler. Med andre ord bør de anvendte midler bygge på mere end blot den enkeltes påstand om, at vedkommende er en bestemt navngiven person, og midlerne bør gøre det muligt for den dataansvarlige at kontrollere en registreret persons identitet med tilstrækkelig sikkerhed. Kravet om at kontrollere den registreredes identitet, inden oplysningerne gives mundtligt, gælder kun for oplysninger, der vedrører en bestemt registreret persons udøvelse af sine rettigheder i henhold til artikel 15-22 og 34. Denne forudsætning for levering af mundtlige oplysninger kan ikke finde anvendelse på levering af generelle oplysninger om databeskyttelse som anført i artikel 13 og 14, da de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 og 14, også skal være tilgængelige for *fremtidige* brugere/kunder (hvis identitet en dataansvarlig ikke ville være i stand til at kontrollere).

---

²⁵ Disse eksempler på elektroniske midler er kun vejledende, og de dataansvarlige kan udvikle nye innovative metoder til at efterkomme artikel 12.

²⁶ Udtalelse 8/2014 fra Artikel 29-Gruppen vedtaget den 16.9.2014.

Derfor kan oplysninger, der skal gives i henhold til artikel 13 og 14, gives mundtligt, uden at den dataansvarlige skal forlange, at den registreredes identitet dokumenteres.

21. Den mundtlige fremlægning af oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 og 14, betyder ikke nødvendigvis, at de mundtlige oplysninger gives fra person til person (dvs. personligt eller telefonisk). Der kan gives mundtlige oplysninger automatisk som supplement til de skriftlige midler. Det kan f.eks. være tilfældet i forbindelse med personer, der har et synshandicap, når de kontakter udbydere af informations-samfundstjenester, eller i forbindelse med skærmløse intelligente enheder som omhandlet ovenfor i punkt 19. Når en dataansvarlig har valgt at give den registrerede oplysninger mundtligt, eller den registrerede anmoder om mundtlige oplysninger eller meddelelser, er det Artikel 29-Gruppens holdning, at den dataansvarlige bør gøre det muligt for den registrerede at gehøre allerede indspillede meddelelser. Dette er bydende nødvendigt, når en anmodning om mundtlige oplysninger vedrører registrerede med synshandicap eller andre registrerede, der kan have svært ved at få adgang til eller forstå oplysninger i skriftlig form. Den dataansvarlige bør også (med henblik på at opfylde kravet om ansvarlighed) sørge for at have en fortegnelse over og kunne dokumentere: i) anmodningen om mundtlige oplysninger, ii) den metode, hvorved den registreredes identitet blev kontrolleret (se eventuelt punkt 20 ovenfor) og iii) den omstændighed, at oplysningerne blev stillet til rådighed for den registrerede.

"Gratis"

22. I henhold til artikel 12, stk. 5,²⁷ kan dataansvarlige normalt ikke opkræve et gebyr fra registrerede for at give oplysninger, jf. artikel 13 og 14, eller for meddelelser og foranstaltninger, de træffer i henhold til artikel 15-22 (om registreredes rettigheder) og artikel 34 (underretning af registrerede om brud på persondatasikkerheden)²⁸. Dette aspekt af gennemsigtigheden betyder også, at enhver oplysning, som gives ifølge gennemsigtighedskravene, ikke kan gøres betinget af finansielle transaktioner, f.eks. betaling for eller køb af varer eller tjenesteydelser²⁹.

---

²⁷ Heri hedder det, at "[o]plysninger, der gives i henhold til artikel 13 og 14, og enhver meddelelse og enhver foranstaltning, der træffes i henhold til artikel 15-22 og 34, er gratis."

²⁸ I henhold til artikel 12, stk. 5, kan den dataansvarlige dog opkræve et rimeligt gebyr i tilfælde, hvor f.eks. en anmodning fra en registreret om oplysninger i henhold til artikel 13 og 14 eller rettighederne i henhold til artikel 15-22 eller artikel 34 er uforholdsmæssigt store eller åbenbart grundløse. (Særskilt kan en dataansvarlig i forbindelse med retten til aktindsigt i henhold til artikel 15, stk. 3, opkræve et rimeligt gebyr baseret på administrationsomkostninger for en yderligere kopi af de personoplysninger, som den registrerede har anmodet om).

²⁹ Som eksempel kan nævnes, at hvis en registrerets personoplysninger bliver indsamlet i forbindelse med indkøb, bør de oplysninger, der skal gives i henhold til artikel 13, afgives, inden betalingen sker, på tidspunktet, hvor oplysningerne indsamles, snarere end efter at transaktionen er afsluttet. Hvis tjenesteydelserne leveres til den registrerede gratis, skal oplysningerne ifølge artikel 13 dog på samme måde gives før og ikke efter tilmeldingen, eftersom oplysningerne ifølge artikel 13, stk. 1, skal gives "på det tidspunkt, hvor personoplysningerne indsamles".

Oplysninger, der skal gives til de registrerede – artikel 13 og 14

Indhold

23. Persondataforordningen indeholder en liste over de kategorier af oplysninger, der skal gives til registrerede i forbindelse med behandlingen af deres personoplysninger, når de indsamles fra de registrerede (artikel 13) eller indhentes fra en anden kilde (artikel 14). **Tabellen i bilaget** til disse retningslinjer indeholder en oversigt over de kategorier af oplysninger, der skal gives i henhold til artikel 13 og 14. Der ses endvidere på arten, omfanget og indholdet af disse krav. Af hensyn til klarheden er det Artikel 29-Gruppens holdning, at der ikke er nogen forskel på status for de oplysninger, der skal gives efter henholdsvis artikel 13, stk. 1 og 2, og artikel 14, stk. 1 og 2. Alle oplysningerne i disse stykker er lige vigtige og skal gives til den registrerede.

"Passende foranstaltninger"

24. Ud over indholdet er formen og den måde, hvorpå de nødvendige oplysninger i henhold til artikel 13 og 14 bør gives til den registrerede, også vigtig. Den meddelelse, der indeholder disse oplysninger, omtales ofte som en meddelelse om databeskyttelse, meddelelse om beskyttelse af privatlivets fred, databeskyttelsespolitik, databeskyttelseserklæring eller meddelelse om en rimelig behandling. Persondataforordningen indeholder ingen bestemmelser om formatet eller de nærmere regler for, hvordan disse oplysninger bør gives til den registrerede, men gør det dog klart, at det er den dataansvarliges ansvar at træffe "passende foranstaltninger" til at meddele de ønskede oplysninger af hensyn til gennemsigtigheden. Dette betyder, at den dataansvarlige bør tage hensyn til alle omstændigheder af dataindsamlingen og -behandlingen ved beslutningen om de nærmere regler og et passende format for formidlingen af oplysningerne. Navnlige vil de passende foranstaltninger skulle vurderes i lyset af produkt-/tjenestebrugerens erfaring. Dette indebærer, at der skal tages hensyn til den anvendte enhed (hvis det er relevant), arten af brugergrænsefladerne/samspillet med den dataansvarlige ("brugerrejsen") og de begrænsninger, som disse forhold medfører. Som anført ovenfor i punkt 17 anbefaler Artikel 29-Gruppen, at en dataansvarlig – når denne er til stede på internettet – har en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse på internettet.
25. Med henblik på at bidrage til at finde frem til den mest hensigtsmæssige metode til at give oplysninger på, før den foreslåede foranstaltning tages i brug, ønsker de dataansvarlige måske at afprøve forskellige metoder ved hjælp af brugertest (f.eks. hall-tests eller andre standardiserede tests af læsbarhed og tilgængelighed) for at få feedback om, hvor tilgængelig, forståelig og let anvendelig foranstaltningen er for brugerne. (Se også yderligere bemærkninger ovenfor om andre mekanismer til udførelse af brugertests i punkt 9). Dokumentation af denne tilgang bør også hjælpe de dataansvarlige med at opfylde deres ansvarlighedsforpligtelser ved at påvise, hvordan den valgte metode/tilgang til formidling af oplysningerne er den mest hensigtsmæssige under de konkrete omstændigheder.

Tidspunkt for formidling af oplysninger

26. Artikel 13 og 14 fastsætter, hvilke oplysninger der skal gives til den registrerede ved påbegyndelsen af behandlingscyklussen³⁰. Artikel 13 finder anvendelse på den situation, hvor oplysningerne indsamles fra den registrerede. Dette omfatter personoplysninger:

- som den registrerede bevidst afgiver til en dataansvarlig (f.eks. ved udfyldelse af en onlineformular) eller
- som en dataansvarlig indsamler fra en registreret ved observation (f.eks. ved hjælp af elektroniske dataregistreringsenheder eller datafangstsoftware såsom kameraer, netudstyr, Wi-Fi-sporing, RFID eller andre typer sensorer).

Artikel 14 finder anvendelse i situationer, hvor oplysningerne ikke er indhentet hos den registrerede. Dette omfatter personoplysninger, som en dataansvarlig har indhentet fra kilder som f.eks.:

- tredjemandsdataansvarlige
- offentligt tilgængelige kilder
- "data brokers" (firmaer, der sælger personoplysninger) eller
- andre registrerede.

27. For så vidt angår tidsplanen for levering af disse oplysninger er det en afgørende forudsætning for gennemsigtighedsforpligtelsen og forpligtelsen til at behandle oplysningerne rimeligt, at de gives rettidigt. Når artikel 13 finder anvendelse, skal oplysningerne i henhold til artikel 13, stk. 1, gives "*på det tidspunkt, hvor personoplysningerne indsamles*". I tilfælde af indirekte indhentede personoplysninger i henhold til artikel 14 er de frister, inden for hvilke de nødvendige oplysninger skal gives til den registrerede, fastsat i artikel 14, stk. 3, litra a)-c), som følger:

- Den generelle betingelse er, at oplysningerne skal gives inden for en "rimelig frist" efter indsamlingen af personoplysningerne, men senest inden for en måned "*under hensyn til de specifikke forhold, som personoplysningerne er behandlet under*" (artikel 14, stk. 3, litra a)).
- Den generelle frist på en måned i artikel 14, stk. 3, litra a), kan indskrænkes yderligere i henhold til artikel 14, stk. 3, litra b)³¹, som omhandler situationer, hvor personoplysningerne benyttes til at kommunikere med den registrerede. I et sådant

---

³⁰ I henhold til principperne om rimelighed og formålsbegrænsning bør den organisation, der indsamler personoplysninger fra den registrerede, altid fastsætte formålene med behandlingen på tidspunktet for indsamlingen. Hvis formålet omfatter oprettelse af afledte personoplysninger, skal det tilsigtede formål med at skabe og yderligere behandle sådanne afledte personoplysninger samt kategorierne af afledte behandlede data altid meddeles den registrerede på tidspunktet for indsamlingen eller forud for den yderligere behandling til et nyt formål i overensstemmelse med artikel 13, stk. 3, eller artikel 14, stk. 4.

³¹ Anvendelsen af ordene "*hvis personoplysningerne skal bruges til at*" i artikel 14, stk. 3, litra b), angiver en præcisering af den generelle holdning til den maksimale frist, der er fastsat i artikel 14, stk. 3, litra a), men træder ikke i stedet for den.

tilfælde skal oplysningerne gives senest på tidspunktet for den første kommunikation med den registrerede. Hvis den første kommunikation finder sted før fristen på en måned efter indsamlingen af personoplysningerne, skal oplysningerne gives *senest* på tidspunktet for den første kommunikation med den registrerede, uanset at fristen på en måned fra indhentningen af oplysningerne ikke er udløbet. Hvis den første kommunikation med den registrerede finder sted mere end en måned efter indsamlingen af personoplysningerne, finder artikel 14, stk. 3, litra a), fortsat anvendelse, således at artikel 14-oplysningerne skal gives til den registrerede senest én måned efter, at de blev indhentet.

- Den generelle frist på en måned i artikel 14, stk. 3, litra a), kan også afkortes i henhold til artikel 14, stk. 3, litra c)³², der omhandler situationer, hvor personoplysningerne videregives til en anden modtager (uanset om der er tale om en tredjemand eller ej)³³. I så tilfælde skal oplysningerne fremsendes senest på tidspunktet for den første videregivelse. Hvis offentliggørelsen i denne situation finder sted inden fristen på en måned, skal oplysningerne leveres *senest* på tidspunktet for den første videregivelse, uanset at fristen på en måned fra tidspunktet for indhentningen af oplysningerne ikke er udløbet. I lighed med situationen i artikel 14, stk. 3, litra b), finder artikel 14, stk. 3, litra a), igen fortsat anvendelse, hvis en videregivelse af personoplysninger finder sted mere end en måned efter indsamlingen af personoplysningerne, således at artikel 14-oplysningerne skal gives til den registrerede senest en måned efter, at de blev indhentet.

28. Derfor er den maksimale frist, inden for hvilken artikel 14-oplysningerne skal gives til den registrerede, under alle omstændigheder én måned. Ifølge principperne om rimelighed og ansvarlighed i henhold til persondataforordningen skal de dataansvarlige altid overveje de registreredes rimelige forventninger, den virkning, behandlingen kan have for dem, og deres evne til at udøve deres rettigheder i forbindelse med den pågældende behandling ved afgørelsen af, på hvilket tidspunkt artikel 14-oplysningerne skal gives. Ansvarlighed kræver, at de dataansvarlige dokumenterer baggrunden for deres afgørelse og begrundet, hvorfor oplysningerne blev givet på det tidspunkt, de blev. I praksis kan det være vanskeligt at opfylde disse krav, når oplysningerne gives i "sidste øjeblik". I denne henseende fastsætter betragtning 39 bl.a., at de registrerede bør "*gøres bekendt med risici, regler, garantier og rettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger og med, hvordan de skal udøve deres rettigheder i forbindelse med en sådan behandling.*". Betragtning 60 omhandler også til kravet om, at registrerede informeres om, at der foregår en behandling, og hvad formålet med den er, i forbindelse med principperne om rimelig og gennemsigtig behandling. Af alle disse grunde er Artikel 29-Gruppens holdning, at de dataansvarlige så vidt muligt i

---

³² Anvendelsen af ordene "*hvis personoplysningerne er bestemt til videregivelse til en anden modtager...*" i artikel 14, stk. 3, litra c), præciserer ligeledes den generelle holdning med hensyn til den maksimale frist, der er fastsat i artikel 14, stk. 3, litra a), men træder ikke i stedet for den.

³³ Artikel 4, stk. 9 definerer "modtager" og præciserer, at en modtager, hvortil personoplysninger videregives, ikke behøver være en tredjemand. Derfor kan en modtager være en dataansvarlig, fælles dataansvarlig eller databehandler.

overensstemmelse med princippet om rimelighed bør give oplysningerne til de registrerede, i god tid før de fastsatte frister. Yderligere bemærkninger om, hvorvidt tidsrammen mellem underretningen af de registrerede om behandlingsaktiviteterne og den faktiske iværksættelse af disse behandlingsaktiviteter er passende, er beskrevet i punkt 30, 31 og 48.

Ændringer af oplysninger i henhold til artikel 13 og 14

29. At være ansvarlig for så vidt angår gennemsigtighed gælder ikke kun på tidspunktet for indsamlingen af personoplysninger, men i hele behandlingscyklussen, uanset hvilke oplysninger eller meddelelser, der formidles. Dette er eksempelvis tilfældet, når indholdet af eksisterende databeskyttelseserklæringer/-meddelelser ændres. Den dataansvarlige skal overholde de samme principper ved formidling af både den oprindelige databeskyttelseserklæring/-meddelelse og eventuelle senere materielle eller væsentlige ændringer af denne erklæring/meddelelse. Faktorer, som de dataansvarlige skal tage hensyn til ved vurderingen af, hvad der er en materiel eller væsentlig ændring, omfatter indvirkningen på de registrerede (herunder deres mulighed for at udøve deres rettigheder), og hvor uventet/overraskende ændringen vil være for de registrerede. Ændringer af en erklæring/meddelelse om databeskyttelse, som altid bør formidles til de registrerede, omfatter bl.a.: en ændring af formålet med behandlingen, en ændring af den dataansvarliges identitet eller en ændring af, hvordan de registrerede kan udøve deres rettigheder i forbindelse med behandlingen. Omvendt er rettelser af stavfejl eller stilistiske eller grammatiske fejl et eksempel på ændringer i en databeskyttelseserklæring/-meddelelse, som Artikel 29-Gruppen ikke anser for at være materielle eller væsentlige. Da de fleste eksisterende kunder eller brugere kun vil kaste et blik på meddelelser om ændringer af databeskyttelseserklæringer/-meddelelser, bør den dataansvarlige træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at disse ændringer meddeles på en sådan måde, at de fleste modtagere faktisk vil bemærke dem. Dette betyder f.eks., at en underretning om ændringer altid bør kommunikeres ved hjælp af en passende metode (f.eks. pr. e-mail, på papir, via en pop op-meddelelse på en webside eller ved andre metoder, som effektivt vil gøre den registrerede opmærksom på ændringerne), der specielt vedrører disse ændringer (f.eks. ikke sammen med et direkte markedsføringsindhold), idet en sådan meddelelse skal opfylde kravene i artikel 12 om at være kortfattet, gennemsigtig, letforståelig og lettilgængelig og i et klart og enkelt sprog. Henvisninger i databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen til, at den pågældende registrerede regelmæssigt bør kontrollere databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen for ændringer eller ajourføringer, betragtes ikke blot som utilstrækkelige, men også som urimelige inden for rammerne af artikel 5, stk. 1, litra a). Yderligere vejledning vedrørende tidspunktet for underretning af de registrerede om ændringer behandles nedenfor i punkt 30-31.

Tidspunktet for underretning om ændringer af oplysninger i henhold til artikel 13 og 14

30. Persondataforordningen indeholder intet om, hvilke tidsmæssige krav (og metoder) der finder anvendelse på meddelelser om ændringer af oplysninger, der tidligere er sendt til den registrerede i henhold til artikel 13 eller 14 (undtagen et tilsigtet yderligere formål med

behandlingen, i hvilket tilfælde oplysninger om et sådant yderligere formål skal meddeles forud for påbegyndelsen af denne viderebehandling i henhold til artikel 13, stk. 3, og 14, stk. 4 – se nedenfor i punkt 45). Men som bemærket ovenfor i forbindelse med tidsplanen for bestemmelsen om oplysningerne i henhold til artikel 14 skal den dataansvarlige igen tage hensyn til principperne om rimelighed og ansvarlighed i forhold til den registreredes rimelige forventninger eller den eventuelle virkning af de pågældende ændringer for den registrerede. Hvis ændringen af oplysningerne er udtryk for en grundlæggende ændring af behandlingens art (f.eks. udvidelse af kategorierne af modtagere eller indførelse af overførsler til et tredjeland) eller en ændring, som måske ikke er grundlæggende med hensyn til behandlingsaktiviteterne, men som kan være relevant for og have en indvirkning på den registrerede, bør de pågældende oplysninger gives til den registrerede i god tid, før ændringen faktisk træder i kraft, og den metode, der benyttes til at gøre den registrerede opmærksom på ændringerne, bør være klar og effektiv. Dette skal sikre, at den registrerede ikke overser ændringen og får en rimelig tidsramme til at a) undersøge arten og virkningen af ændringen og b) udøve sine rettigheder i henhold til persondataforordningen i forbindelse med ændringen (f.eks. at tilbagekalde et samtykke eller gøre indsigelse mod behandlingen).

31. De dataansvarlige bør omhyggeligt tage hensyn til omstændighederne og konteksten i hvert enkelt tilfælde, hvor der kræves en opdatering af oplysningerne om gennemsigtighed, herunder de potentielle virkninger af ændringerne for den registrerede og de nærmere regler for formidling af ændringerne, og skal kunne påvise, hvordan fristen mellem meddelelsen om ændringerne og ændringernes ikrafttræden, opfylder princippet om rimelighed for den registrerede. Endvidere er det Artikel 29-Gruppens holdning, at en dataansvarlig i overensstemmelse med rimelighedsprincippet ved underretning af de registrerede om sådanne ændringer også bør forklare den sandsynlige indvirkning af disse ændringer på de registrerede. Opfyldelse af gennemsigtighedskravene "hvidvasker" dog ikke en situation, hvor ændringerne i behandlingen er så betydelige, at behandlingens art bliver fuldstændig anderledes, end den var før. Artikel 29-Gruppen understreger, at alle de øvrige bestemmelser i persondataforordningen, herunder bestemmelser vedrørende uforenelig viderebehandling, fortsat finder anvendelse, uanset om gennemsigtighedskravene er opfyldt.
32. Selv om gennemsigtighedsoplysningerne (f.eks. i en erklæring/meddelelse om beskyttelse af personoplysninger) ikke ændres i væsentlig grad, er det desuden sandsynligt, at registrerede, som har benyttet en tjenesteydelse i en længere periode, ikke vil kunne huske de oplysninger, de indledningsvis modtog i henhold til artikel 13 og/eller 14. Artikel 29-Gruppen anbefaler, at dataansvarlige gør det lettere for registrerede at have løbende let adgang til oplysningerne, så de på ny kan gøre sig bekendt med omfanget af databehandlingen. I overensstemmelse med ansvarlighedsprincippet bør de dataansvarlige også overveje, hvorvidt og med hvilke intervaller det er hensigtsmæssigt for dem udtrykkeligt at minde de registrerede om, at databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen eksisterer, og hvor de kan finde den.

Nærmere regler og format for tilrådgivningsstilling af oplysninger

33. Både artikel 13 og 14 omhandler den dataansvarliges forpligtelse til at "give[...] den registrerede alle følgende oplysninger..." Nøgleordet her er "give". Dette betyder, at den dataansvarlige skal tage aktive skridt til at give den registrerede de pågældende oplysninger eller til aktivt at lede den registrerede til oplysningernes placering (f.eks. i form af et direkte link, brug af en QR-kode osv.). Den registrerede skal ikke være nødt til aktivt at søge efter oplysninger, der er omfattet af disse artikler, blandt andre oplysninger såsom vilkår og betingelser for anvendelse af et websted eller en app. Eksemplet i punkt 11 illustrerer dette punkt. Som anført ovenfor i punkt 17 anbefaler Artikel 29-Gruppen, at alle de oplysninger, der stiles til registrerede, også bør stilles til rådighed for dem på et enkelt sted eller i et helt dokument (f.eks. i digital form på et websted eller i papirform), som nemt kan tilgås, hvis de skulle ønske at konsultere oplysningerne i deres helhed.
34. Der er en indbygget modsætning i persondataforordningen mellem kravene om på den ene side at give de registrerede omfattende oplysninger, hvilket er påkrævet i henhold til persondataforordningen, og på den anden side at gøre dette i en præcis, gennemsigtig, forståelig og lettilgængelig form. Som sådan og i betragtning af de grundlæggende principper om ansvarlighed og rimelighed skal de dataansvarlige foretage deres egen analyse af arten, omstændighederne, omfanget og konteksten af den behandling af personoplysninger, de foretager og træffer beslutning om, inden for de retlige krav i persondataforordningen og under hensyntagen til anbefalingerne i disse retningslinjer, navnlig i punkt 36 nedenfor, hvordan de skal prioritere de oplysninger, der skal gives til de registrerede, og hvad der er den rette detaljeringsgrad og de rette metoder til formidling af oplysningerne.

Lagdelt tilgang i et digitalt miljø og lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser

35. I lyset af omfanget af de oplysninger, der skal gives til den registrerede, kan de dataansvarlige i en digital sammenhæng følge en lagdelt fremgangsmåde, hvis de vælger at benytte en kombination af metoder for at sikre gennemsigtigheden. For at undgå informationstræthed anbefaler Artikel 29-Gruppen navnlig, at lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser anvendes til at linke til de forskellige kategorier af oplysninger, der skal gives til den registrerede, i stedet for at vise alle oplysningerne i en enkelt meddelelse på skærmen. Lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser kan bidrage til at løse modsætningsforholdet mellem fuldstændighed og forståelse, navnlig ved at gøre det muligt for brugerne at gå direkte til den del af erklæringen/meddelelsen, som de ønsker at læse. Det skal bemærkes, at lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser ikke blot er indlejrede sider, hvor der kræves flere klik for at komme frem til de relevante oplysninger. Det første lag af databeskyttelseserklæringen/-meddelelsen bør have et sådant design og layout, at den registrerede har et klart overblik over de foreliggende oplysninger om behandlingen af deres personoplysninger, og hvor/hvordan de kan finde de detaljerede oplysninger i databeskyttelseserklæringens/-meddelelsens lag. Det er også

vigtigt, at de oplysninger, der er indeholdt i de forskellige lag af en lagdelt meddelelse, er sammenhængende, og at lagene ikke indeholder modstridende oplysninger.

36. For så vidt angår indholdet af den første metode, som dataansvarlige benytter til at informere de registrerede ved en lagdelt tilgang (dvs. den vigtigste måde, hvorpå den dataansvarlige først kommer i kontakt med den registrerede), eller indholdet af det første lag i en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse anbefaler Artikel 29-Gruppen, at det første lag/den første metode omfatter oplysninger om formålet med behandlingen, den dataansvarliges identitet og en beskrivelse af den registreredes rettigheder. (Desuden bør den registrerede gøres direkte opmærksom på disse oplysninger på tidspunktet for indsamlingen af personoplysningerne, så de f.eks. vises, når en registreret udfylder en onlineformular.) Betydningen af at formidle disse oplysninger på forhånd fremgår navnlig af betragtning 39³⁴. Selv om de dataansvarlige skal kunne udvise ansvarlighed med hensyn til, hvilke yderligere oplysninger de beslutter at prioritere, er det Artikel 29-Gruppens holdning, at det første lag – i overensstemmelse med rimelighedsprincippet ud over de oplysninger, der er nærmere beskrevet ovenfor i dette punkt – også bør indeholde de oplysninger om behandlingen, der har den største indvirkning på den registrerede, og den behandling, som kunne overraske dem. Derfor bør den registrerede ud fra de oplysninger, der er indeholdt i det første lag/den første metode, kunne forstå, hvad konsekvenserne af den pågældende behandling vil være for den registrerede (jf. også punkt 10 ovenfor).
37. I en digital kontekst kan de dataansvarlige – ud over at stille en databeskyttelseserklæring/-meddelelse til rådighed online – også vælge at bruge *supplerende* gennemsigtighedsværktøjer (se yderligere eksempler nedenfor), som giver skræddersyede oplysninger til den enkelte registrerede, der er specifikke for den enkelte registreredes situation og de varer/tjenesteydelser, som den registrerede benytter sig af. Det bør dog bemærkes, at selv om Artikel 29-Gruppen anbefaler anvendelse af lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser på internettet, udelukker denne anbefaling ikke udvikling og anvendelse af andre nyskabende metoder til overholdelse af gennemsigtighedskravene.

Lagdelt tilgang i et ikkedigitalt miljø

38. En lagdelt tilgang til levering af oplysninger om gennemsigtighed til registrerede kan også anvendes i en offline/ikkedigital kontekst (dvs. et virkeligt miljø såsom personlig kontakt eller telefonkommunikation), hvor de dataansvarlige kan benytte flere metoder til at lette formidlingen af oplysninger. (Se også punkt 33-37 og punkt 39-40 om forskellige metoder til at give oplysninger). Denne tilgang bør ikke forveksles med en særskilt udstedelse af lagdelte databeskyttelseserklæringer/-meddelelser. Uanset de formater, der anvendes ved denne lagdelte tilgang, anbefaler Artikel 29-Gruppen, at det første "lag" (med andre ord

---

³⁴ Det fremgår af betragtning 39 vedrørende princippet om gennemsigtighed, at "Dette princip vedrører navnlig oplysningen til de registrerede om den dataansvarliges identitet og formålene med den pågældende behandling samt yderligere oplysninger for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling for de berørte fysiske personer og deres ret til at få bekræftelse og meddelelse om de personoplysninger vedrørende dem, der behandles."

den primære måde, hvorpå den dataansvarlige først får kontakt med den registrerede) generelt bør indeholde de vigtigste oplysninger (som anført i punkt 36 ovenfor), dvs. oplysninger om behandlingens formål, den dataansvarliges identitet og den registreredes rettigheder sammen med oplysninger om den største virkning af behandlingen eller behandling, som kan overraske den registrerede. Hvis den første kontakt med en registreret f.eks. finder sted telefonisk, kan disse oplysninger fremlægges under telefonsamtalen med den registrerede, og de kan gives med resten af de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 og 14 ved hjælp af andre forskellige midler, f.eks. ved at sende en kopi af databeskyttelseserklæringen pr. e-mail og/eller sende den registrerede et link til den dataansvarliges lagdelte databeskyttelseserklæring/-meddelelse på internettet.

"Push-" og "pull"-meddelelser

39. En anden mulighed for at give oplysninger om gennemsigtighed er ved hjælp af "push-" og "pull"-meddelelser. "Push"-meddelelser indebærer formidling af "just-in-time"-meddelelser om gennemsigtighedsoplysninger, mens "pull"-meddelelser letter adgangen til oplysninger ved hjælp af metoder som tilladelsesforvaltning, oversigter over databeskyttelse og vejledninger til at "lære mere". Disse giver de registrerede en mere brugercentreret gennemsigtighedsoplevelse.

- Et databeskyttelsesdashboard er et bestemt sted, hvor registrerede kan se "oplysninger om databeskyttelse" og administrere deres præferencer om beskyttelse af personoplysninger ved at tillade eller forhindre, at deres data anvendes på bestemte måder af den pågældende tjeneste. Dette er særdeles nyttigt, når den registrerede benytter den samme tjeneste på forskelligt udstyr, da det giver dem adgang til og kontrol over deres personoplysninger, uanset hvordan de vil benytte tjenesten. Når de registrerede får mulighed for manuelt at justere deres privatlivsindstillinger via et databeskyttelsesdashboard, kan det også gøre det lettere at individualisere en erklæring/meddelelse om databeskyttelse, så den kun afspejler de behandlingstyper, der forekommer for den pågældende registrerede. Det foretrækkes at indarbejde et databeskyttelsesdashboard i en tjenestes eksisterende arkitektur (f.eks. ved at benytte samme design og branding som resten af tjenesten), da det vil sikre, at adgangen til og anvendelsen af den er intuitiv, og at brugerne tilskyndes til at engagere sig i disse oplysninger, på samme måde som de ville med andre dele af tjenesten. Dette kan være en effektiv metode til at påvise, at "databeskyttelsesoplysninger" er en nødvendig og integreret del af en tjeneste snarere end en lang liste præget af lovsprog.
- En "just-in-time"-meddelelse benyttes til at give specifikke "oplysninger om databeskyttelse" ad hoc, når det er mest relevant for den registrerede at læse. Denne metode er nyttig til at give oplysninger på forskellige trin i hele dataindsamlingsprocessen; det bidrager til at opdele formidlingen af oplysninger i letfordøjelige lunser og mindsker afhængigheden af en enkelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse, der indeholder oplysninger, som er svære at forstå uden for deres sammenhæng. Hvis en registreret f.eks. køber en vare på

nettet, kan der gives korte forklarende oplysninger i pop op-meddelelser, som ledsager relevante områder af teksten. Oplysningerne ud for et felt, hvor den registrerede anmodes om sit telefonnummer, kan f.eks. forklare, at denne oplysning kun indsamles med henblik på kontakt vedrørende købet, og at den kun vil blive videregivet til fragtfirmaet.

Andre typer af "passende foranstaltninger"

40. I betragtning af at der i EU er en meget høj grad af internetadgang, og at de registrerede kan gå på nettet når som helst fra mange forskellige steder og fra forskellige enheder som anført ovenfor, er Artikel 29-Gruppen af den opfattelse, at en "passende foranstaltning" til at give oplysninger om gennemsigtighed i forbindelse med dataansvarlige, der er til stede online, er at gøre det gennem en elektronisk databeskyttelseserklæring/-meddelelse. På baggrund af omstændighederne ved indsamlingen og behandlingen af data kan en dataansvarlig imidlertid have behov for yderligere (eller alternativt, hvor den dataansvarlige ikke har nogen tilstedeværelse digitalt eller online) at anvende andre metoder og formater til at formidle oplysningerne. Andre muligheder for at formidle oplysninger til den registrerede, der opstår af nedenstående forskellige personoplysningsmiljøer, kan omfatte de måder, som er anført nedenfor. Som tidligere bemærket kan en lagdelt fremgangsmåde følges af dataansvarlige, hvor de vælger at anvende en kombination af disse metoder og samtidig sikrer, at de vigtigste oplysninger (se punkt 36 og 38) altid formidles i forbindelse med den første metode, der bruges til at kommunikere med den registrerede.
- a. Papirudgave/papirmiljø, f.eks. ved indgåelse af aftaler pr. post: skriftlige forklaringer, foldere, oplysninger i kontraktdokumentation, tegninger, infografik eller flowdiagrammer
  - b. Telefonmiljø: mundtlige forklaringer givet af en virkelig person, for at muliggøre samspil og spørgsmål, der skal besvares, eller automatiske eller allerede indspillede oplysninger med mulighed for at høre mere detaljerede oplysninger
  - c. Skærmløs intelligent teknologi/IoT-miljø såsom Wi-Fi-sporingsanalyse: ikoner, QR-koder, stemmealarmere, skriftlige oplysninger i installationsvejledninger på papir, videoer indarbejdet i digitale installationsvejledninger, skriftlige oplysninger på intelligente enheder, meddelelser sendt via SMS eller e-mail, synlige tavler med oplysninger, offentlig skiltning eller offentlige oplysningskampagner
  - d. Personligt miljø såsom besvarelse af meningsmålinger, personlig tilmelding til en tjenesteydelse: mundtlige eller skriftlige forklaringer i trykt eller elektronisk format
  - e. Virkeligt miljø med tv-overvågning/droneoptagelse: synlige tavler med oplysninger, offentlig skiltning, offentlige oplysningskampagner eller bekendtgørelser i aviser/medier.

Oplysninger om profilering og automatisk beslutningstagning

41. Oplysninger om forekomsten af automatiske afgørelser, herunder profilering, som omhandlet i artikel 22, stk. 1, og artikel 22, stk. 4, sammen med relevante oplysninger om begrundelsen for den og de betydelige forventede konsekvenser af behandlingen for den

registrerede er en del af de obligatoriske oplysninger, der skal gives til den registrerede i henhold til artikel 13, stk. 2, litra f), og artikel 14, stk. 2, litra g). Artikel 29-Gruppen har udarbejdet retningslinjer om automatiske individuelle afgørelser og profilering³⁵, som der bør henvises til for yderligere vejledning om, hvordan gennemsigtheden bør have virkning under de særlige omstændigheder i forbindelse med profilering. Det skal bemærkes, at bortset fra de specifikke gennemsigthedskrav, der gælder for automatiske afgørelser i henhold til artikel 13, stk. 2, litra f), og artikel 14, stk. 2, litra g), gælder bemærkningerne i disse retningslinjer vedrørende betydningen af at informere registrerede om konsekvenserne af behandlingen af deres personoplysninger og det almindelige princip om, at registrerede ikke må blive overraskede over behandlingen af deres personoplysninger, ligeledes for profilering generelt (ikke blot profilering, der er omfattet af artikel 22³⁶), som en form for profilering³⁷.

Andre spørgsmål — risici, regler og garantier

42. I betragtning 39 i persondataforordningen henvises der også til formidling af visse oplysninger, som ikke udtrykkeligt er omfattet af artikel 13 og 14 (se betragtningens tekst ovenfor i punkt 28). Henvisningen i denne betragtning til at gøre de registrerede bekendt med risici, regler og garantier i forbindelse med behandlingen af personoplysninger er forbundet med en række andre spørgsmål. Disse omfatter konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse. Som anført i Artikel 29-Gruppens retningslinjer om konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse³⁸ kan de dataansvarlige overveje at offentliggøre konsekvensanalysen (eller en del heraf) som et middel til at fremme tilliden til databehandlingsprocessen og til at påvise gennemsigthed og ansvarlighed, om end en sådan offentliggørelse ikke er obligatorisk. Desuden kan anvendelse af en adfærdskodeks (i henhold til artikel 40) gå i retning af at demonstrere gennemsigthed, da adfærdskodekser kan udarbejdes med henblik på at præcisere anvendelsen af persondataforordningen med hensyn til bl.a.: en rimelig og gennemsigtig behandling, oplysninger, der gives til offentligheden og til de registrerede samt oplysninger til og beskyttelse af børn.
43. Et andet relevant spørgsmål vedrørende gennemsigthed er databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger (jf. artikel 25). Ifølge disse principper skal dataansvarlige tænke databeskyttelseshensyn ind i deres behandlingsaktiviteter og -systemer fra starten i stedet for at tage hensyn til databeskyttelse i sidste øjeblik. Betragtning 78 henviser til de dataansvarliges gennemførelse af foranstaltninger, som opfylder kravene om databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger, herunder foranstaltninger

---

³⁵ Guidelines on Automated individual decision-making and Profiling for the purposes of Regulation 2016/679, WP 251.

³⁶ Dette gælder for afgørelser, der alene er baseret på automatisk behandling, herunder profilering, som har retsvirkning for den registrerede eller på tilsvarende vis i betydelig grad påvirker den pågældende.

³⁷ Betragtning 60, der er relevant her, lyder således: "Den registrerede bør desuden informeres om tilstedeværelse af profilering og konsekvenserne heraf."

³⁸ Retningslinjer for konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse og bestemmelse af, om behandlingen "sandsynligvis indebærer en høj risiko" i henhold til forordning (EU) 2016/679, WP 248 rev. 1

bestående af gennemsigtighed for så vidt angår personoplysningers funktioner og behandling.

44. Særskilt hænger spørgsmålet om fælles dataansvarlige også sammen med, at registrerede skal gøres bekendt med risici, regler og garantier. Ifølge artikel 26, stk. 1, skal fælles dataansvarlige på en gennemsigtig måde fastlægge deres respektive ansvar for overholdelse af forpligtelserne i henhold til persondataforordningen, navnlig i forbindelse med de registreredes udøvelse af deres rettigheder og forpligtelser til at fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 13 og 14. Ifølge artikel 26, stk. 2, skal det væsentligste indhold af ordningen mellem de dataansvarlige gøres tilgængeligt for de registrerede. Med andre ord skal det være fuldstændigt klart for en registreret, hvilken dataansvarlig den pågældende kan henvende sig til, når vedkommende har til hensigt at udøve en eller flere af sine rettigheder i henhold til persondataforordningen³⁹.

Oplysninger vedrørende viderebehandling

45. Både artikel 13 og 14 indeholder en bestemmelse⁴⁰, der pålægger den dataansvarlige at underrette de registrerede, hvis den dataansvarlige har til hensigt at viderebehandle deres personoplysninger til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet/indhentet. I bekræftende fald "*giver den dataansvarlige forud for denne viderebehandling den registrerede oplysninger om dette andet formål og andre relevante yderligere oplysninger, jf. stk. 2.*" Disse bestemmelser gennemfører specifikt princippet i artikel 5, stk. 1, litra b), om, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og at viderebehandling på en måde, der er *uforenlig* med disse formål, er forbudt⁴¹. Den anden del af artikel 5, stk. 1, litra b), fastslår, at viderebehandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, ikke skal anses for at være uforenelig med de oprindelige formål. Når personoplysninger viderebehandles til formål, der er *forenelige* med de oprindelige formål (se artikel 6, stk. 4, om dette spørgsmål⁴²), finder artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, anvendelse. Kravene i disse artikler om at underrette den registrerede om viderebehandling fremmer den holdning i persondataforordningen, at en registreret med rimelighed bør kunne forvente, at den pågældende behandling til et bestemt formål kan

---

³⁹ I henhold til artikel 26, stk. 3, kan en registreret – uanset udformningen af ordningen mellem fælles dataansvarlige, der er omhandlet i artikel 26, stk. 1 – udøve sine rettigheder i medfør af persondataforordningen med hensyn til og over for den enkelte dataansvarlige.

⁴⁰ I artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, som har samme ordlyd bortset fra ordet "collected", der benyttes i artikel 13, og som er erstattet med ordet "obtained" i artikel 14. [Begge steder oversat til dansk med "indsamlet".]

⁴¹ Se f.eks. om dette princip betragtning 47, 50, 61, 156 og 158 samt artikel 6, stk. 4, og artikel 89.

⁴² Artikel 6, stk. 4, indeholder en ikkeudtømmende liste over de faktorer, der skal tages hensyn til ved bedømmelsen af, om behandling til et andet formål er forenelig med det formål, hvortil personoplysningerne oprindeligt blev indsamlet, nemlig: forbindelsen mellem formålene, den sammenhæng, hvori personoplysningerne er blevet indsamlet, personoplysningernes art (navnlig om særlige kategorier af personoplysninger eller personoplysninger vedrørende strafbare handlinger og domfældelser er omfattet), den påtænkte viderebehandlings mulige konsekvenser for de registrerede og forekomsten af fornødne garantier.

finde sted på tidspunktet for og i forbindelse med indsamlingen af personoplysninger⁴³. Med andre ord bør formålet med behandlingen af en registrerets personoplysninger ikke komme som nogen overraskelse for den pågældende.

46. Artikel 13, stk. 3 og artikel 14, stk. 4, kan for så vidt de vedrører meddelelse af "*andre relevante yderligere oplysninger, jf. stk. 2*", ved første øjekast fortolkes således, at den dataansvarlige får overladt en vis skønsmargen med hensyn til omfanget af og de særlige kategorier af oplysninger fra det relevante stk. 2 (dvs. artikel 13, stk. 2, eller artikel 14, stk. 2), som bør gives til den registrerede. (I betragtning 61 omtales dette som "*andre nødvendige oplysninger*"). Udgangspunktet er dog, at alle de oplysninger, der er fastsat i dette stykke, bør stilles til rådighed for den registrerede, medmindre en eller flere kategorier af oplysninger ikke findes eller ikke finder anvendelse.
47. Artikel 29-Gruppen anbefaler, at dataansvarlige for at være åbne, rimelige og ansvarlige bør overveje at stille oplysninger til rådighed for registrerede i deres databeskyttelseserklæring/-meddelelse om den forenelighedsanalyse, der foretages i henhold til artikel 6, stk. 4⁴⁴, hvis det nye formål med behandlingen er baseret på et andet retsgrundlag end samtykke, EU-retten eller medlemsstatens nationale ret. (Med andre ord en forklaring på, hvordan behandlingen med andre formål er forenelig med det oprindelige formål). Formålet med dette er at give de registrerede mulighed for at vurdere foreneligheden af viderebehandlingen og de garantier, der gives, og at afgøre, om de skal udøve deres rettigheder, f.eks. retten til begrænsning af behandlingen eller retten til at gøre indsigelse mod behandlingen⁴⁵. Hvis dataansvarlige vælger ikke at medtage sådanne oplysninger i en databeskyttelsesmeddelelse/-erklæring, anbefaler Artikel 29-Gruppen, at de gør det klart for registrerede, at de kan få oplysningerne på anmodning.
48. Udøvelsen af den registreredes rettigheder er knyttet til spørgsmålet om timing. Som fremhævet ovenfor er rettidig meddelelse af oplysninger et centralt element i kravene om gennemsigtighed i henhold til artikel 13 og 14 og er uløseligt knyttet til begrebet rimelig behandling. Oplysninger i forbindelse med *viderebehandling* skal gives "forud for denne viderebehandling". Artikel 29-Gruppens holdning er, at der bør være et rimeligt tidsrum mellem meddelelsen og påbegyndelsen af behandlingen, så behandlingen ikke indledes umiddelbart efter, at den registrerede har modtaget meddelelsen. Dette giver de registrerede de praktiske fordele ved gennemsigtighedsprincippet, så de får en reel mulighed for at undersøge (og potentielt udøve deres rettigheder i relation til) viderebehandlingen. Hvad der er et rimeligt tidsrum, vil afhænge af de konkrete omstændigheder. Rimelighedsprincippet forudsætter, at jo mere indgribende (eller mindre forventet) viderebehandlingen er, jo længere bør tidsrummet være. På samme måde forudsætter ansvarlighedsprincippet, at de dataansvarlige skal kunne påvise, hvordan de afgørelser, de har truffet med hensyn til tidspunktet for meddelelsen af disse oplysninger,

---

⁴³ Betragtning 47 og 50.

⁴⁴ Også anført i betragtning 50.

⁴⁵ Som anført i betragtning 63 vil dette gøre det muligt for den registrerede at udøve retten til aktindsigt for at få kendskab til og kontrollere behandlingens lovlighed.

er begrundet i omstændighederne, og hvordan tidspunktet alt i alt er rimeligt over for de registrerede. (Se også ovenstående bemærkninger vedrørende fastsættelse af rimelige tidsrammer i punkt 30-32.)

Visualiseringsværktøjer

49. Det er vigtigt, at gennemsigtighedsprincippet i persondataforordningen ikke er begrænset til at blive gennemført alene ved hjælp af sproglig kommunikation (skriftlig eller mundtlig). Persondataforordningen åbner mulighed for visualiseringsværktøjer (navnlig ikoner, certificeringsmekanismer og databeskyttelsesmærkninger og -mærker), hvor det er relevant. I betragtning 58⁴⁶ anføres det, at adgangen til oplysninger, som er stilet til offentligheden eller til de registrerede, er særlig vigtig i onlinemiljøet⁴⁷.

Ikoner

50. Betragtning 60 indeholder bestemmelser om de oplysninger, der skal gives til registrerede "sammen med" standardiserede ikoner, hvorved der bliver mulighed for en tilgang med flere lag. Brugen af ikoner bør dog ikke erstatte de oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af den registreredes rettigheder, og bør heller ikke bruges som en erstatning for overholdelsen af den dataansvarliges forpligtelser i henhold til artikel 13 og 14. Artikel 12, stk. 7, indeholder bestemmelser om anvendelse af sådanne ikoner, idet det fastsættes, at:

"De oplysninger, der skal gives til registrerede i henhold til artikel 13 og 14, kan gives sammen med standardiserede ikoner for at give et meningsfuldt overblik over den planlagte behandling på en klart synlig, letforståelig og letlæselig måde. Hvis ikonerne præsenteres elektronisk, skal de være maskinlæsbare".

51. Da det fastsættes i artikel 12, stk. 7, at "*Hvis ikonerne præsenteres elektronisk, skal de være maskinlæsbare*", tyder det på, at der kan være situationer, hvor ikoner ikke præsenteres elektronisk⁴⁸, f.eks. ikoner på papir, IoT-enheder eller IoT-enheders emballage, meddelelser på offentlige steder om Wi-Fi-sporing, QR-koder og meddelelser om tv-overvågning.

---

⁴⁶ "Sådanne oplysninger kan gøres tilgængelige i elektronisk form, f.eks. når de er rettet mod offentligheden, via et websted. Dette er især relevant i situationer, hvor den hastige vækst i antallet af aktører og den anvendte teknologiske kompleksitet gør det vanskeligt for den registrerede at vide og forstå, om, af hvem og til hvilket formål der indsamles personoplysninger om vedkommende, såsom i forbindelse med annoncering på internettet."

⁴⁷ I denne forbindelse bør de dataansvarlige tage hensyn til synshæmmede registrerede (f.eks. rød-grøn farveblindhed).

⁴⁸ Persondataforordningen indeholder ingen definition af "maskinlæsbare", men betragtning 21 til direktiv 2013/37/EU¹⁷ definerer "maskinlæsbare" som:

"et filformat, som er struktureret på en sådan måde, at softwareapplikationer nemt kan identificere, genkende og uddrage specifikke data af det, herunder individuelle oplysninger og deres interne struktur. Data kodet i filer, der er struktureret i et maskinlæsbart format, er maskinlæsbare data. Maskinlæsbare formater kan være åbne eller lukkede; de kan være formelle standarder eller ej. Dokumenter, der er kodet i et filformat, som begrænser en sådan automatisk behandling, fordi data ikke kan eller ikke uden problemer kan uddrages af sådanne dokumenter, bør ikke betragtes som dokumenter i maskinlæsbart format. Medlemsstaterne bør, hvor det er hensigtsmæssigt, tilskynde til brug af åbne maskinlæsbare formater."

52. Det er åbenbart, at fordelene ved at bruge ikoner er at øge gennemsigtigheden for de registrerede ved potentielt at reducere behovet for at præsentere store mængder skriftlige oplysninger for den registrerede. Hvorvidt ikonerne er effektive til at formidle de oplysninger, der kræves ifølge artikel 13 og 14, til registrerede, afhænger imidlertid af, om symbolerne/billederne anvendes og genkendes på samme måde i hele EU som synonymmer for disse oplysninger. Ifølge persondataforordningen overdrages ansvaret for udarbejdelsen af en kodeks for ikoner i denne forbindelse til Kommissionen, men i sidste ende kan Det Europæiske Databeskyttelsesråd på anmodning af Kommissionen eller på eget initiativ afgive udtalelse til Kommissionen om sådanne ikoner⁴⁹. Artikel 29-Gruppen erkender, at udarbejdelsen af en kodeks for ikoner i overensstemmelse med betragtning 166 bør bygge på en evidensbaseret tilgang, og at det forud for en sådan standardisering vil være nødvendigt at udføre omfattende forskning i samarbejde med industrien og offentligheden for at sikre ikonernes effektivitet i denne sammenhæng.

Certificeringsmekanismer og databeskyttelsesmærkninger og -mærker

53. Ud over anvendelsen af standardiserede ikoner indeholder persondataforordningen (artikel 42) også bestemmelser om anvendelse af certificeringsmekanismer for databeskyttelse samt databeskyttelsesmærkninger og -mærker som dokumentation for, at dataansvarlige og databehandlere overholder persondataforordningen i deres behandlingsaktiviteter, og for at øge gennemsigtigheden for de registrerede⁵⁰. Artikel 29-Gruppen vil udstede retningslinjer for certificeringsmekanismer, når tiden er inde.

Udøvelsen af registreredes rettigheder

54. Gennemsigtighed pålægger dataansvarlige en tredobbelt forpligtelse for så vidt angår de registreredes rettigheder i henhold til persondataforordningen, da de skal⁵¹:
- informere de registrerede om deres rettigheder⁵² (i henhold til artikel 13, stk. 2, litra b), og artikel 14, stk. 2, litra c))

---

⁴⁹ Ifølge artikel 12, stk. 8, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 92 med henblik på at fastlægge de oplysninger, der skal fremgå af ikoner, og procedurerne for tilvejebringelse af standardiserede ikoner. Betragtning 166 (der omhandler delegerede retsakter fra Kommissionen generelt) er vejledende, idet det fremgår, at Kommissionen skal gennemføre relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Det Europæiske Databeskyttelsesråd spiller dog også en vigtig rådgivende rolle i forbindelse med standardiseringen af ikoner, idet det ifølge artikel 70, stk. 1, litra r), på eget initiativ eller, når det er relevant, på Kommissionens anmodning skal en afgive udtalelse om de pågældende ikoner til Kommissionen.

⁵⁰ Se henvisningen i betragtning 100.

⁵¹ Ifølge persondataforordningens afdeling om gennemsigtighed og nærmere regler vedrørende den registreredes rettigheder (afdeling 1, kapitel III, artikel 12).

⁵² Indsigt, berigtigelse, sletning, begrænsning af behandling, indsigelse mod behandling og dataportabilitet.

- overholde gennemsigtighedsprincippet (dvs. i forbindelse med meddelelsernes kvalitet som fastsat i artikel 12, stk. 1), når der kommunikeres med registrerede i forbindelse med deres rettigheder i henhold til artikel 15-22 og 34, og
- lette udøvelsen af de registreredes rettigheder i henhold til artikel 15-22.

55. Kravene i persondataforordningen til udøvelse af disse rettigheder samt arten af de krævede oplysninger har til formål *reelt* at sætte registrerede i en position, hvor de kan forsvare deres rettigheder og holde dataansvarlige ansvarlige for behandlingen af deres personoplysninger. Det fremhæves i betragtning 59, at "[d]er bør fastsættes nærmere regler, som kan lette udøvelsen af de registreredes rettigheder", og at den dataansvarlige "[...] også [bør] give mulighed for elektroniske anmodninger, navnlig hvis personoplysninger behandles elektronisk." Den foranstaltning, som en dataansvarlig træffer, for at registrerede kan udøve deres rettigheder, bør være passende i forhold til konteksten og karakteren af forholdet og samspillet mellem den dataansvarlige og den registrerede. Med henblik herpå kan en dataansvarlig ønske at fastsætte en eller flere forskellige nærmere regler for udøvelsen af rettigheder, der afspejler de forskellige måder, hvorpå registrerede interagerer med den pågældende dataansvarlige.

Eksempel

En udbyder af sundhedstjenester benytter en elektronisk formular på sit websted og papirblanketter i receptionen i sine sundhedsklinikker for at lette indgivelsen af anmodninger om aktindsigt i personoplysninger, både personligt og online. Selv om sundhedstjenesteudbyderen stiller disse foranstaltninger til rådighed, accepterer den pågældende stadig anmodninger om aktindsigt indgivet på andre måder (f.eks. pr. brev og pr. e-mail) og stiller et særligt kontaktpunkt til rådighed (som kan tilgås pr. e-mail og telefon) for at hjælpe de registrerede med at udøve deres rettigheder.

Undtagelser fra oplysningspligten

Undtagelser fra artikel 13

56. Den eneste undtagelse fra den dataansvarliges forpligtelser i henhold til artikel 13, hvor den pågældende har indsamlet personoplysninger direkte fra en registreret, forekommer, "*hvis og i det omfang den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne*"⁵³. Princippet om ansvarlighed forudsætter, at de dataansvarlige påviser (og dokumenterer), hvilke oplysninger de registrerede allerede råder over, hvordan og hvornår de modtog dem, og at der ikke siden er sket ændringer i disse oplysninger, der ville gøre dem uaktuelle. Endvidere gør anvendelsen af udtrykket "*i det omfang*" i artikel 13, stk. 4, det klart, at selv hvis den registrerede tidligere har fået bestemte kategorier af oplysninger fra den fortegnelse, der er fastsat i artikel 13, har den dataansvarlige stadig en forpligtelse til at supplere disse

⁵³ Artikel 13, stk. 4.

oplysninger med henblik på at sikre, at den registrerede nu har et komplet sæt af de oplysninger, der er anført i artikel 13, stk. 1 og 2. Følgende er et eksempel på optimal praksis for den begrænsede måde, hvorpå undtagelsen i artikel 13, stk. 4, skal fortolkes.

Eksempel

En person tilmelder sig en online-e-mailtjeneste og modtager alle de ønskede oplysninger i henhold til artikel 13, stk. 1 og 2, på tilmeldingsstedet. Seks måneder senere aktiverer den registrerede en tilhørende instant message-tjeneste via e-mailtjenesteudbyderen og opgiver sit mobiltelefonnummer for at gøre det. Tjenesteudbyderen giver den registrerede visse oplysninger i henhold til artikel 13, stk. 1 og 2, om behandlingen af telefonnummeret (f.eks. formål med og retsgrundlag for behandlingen, modtagere, dataopbevaringsperiode), men giver ikke de oplysninger, som den registrerede allerede har modtaget seks måneder tidligere, og som ikke siden er ændret (f.eks. den dataansvarliges og databeskyttelsesrådgiverens identitet og kontaktoplysninger, oplysninger om registreredes rettigheder og retten til at klage til den relevante tilsynsmyndighed). For at sikre optimal praksis bør den registrerede dog have alle oplysningerne igen, og den registrerede bør også være i stand til nemt at se, hvilke oplysninger der er nye. Den nye behandling med henblik på instant message-tjenesten kan påvirke den registrerede på en måde, der får den pågældende til at ønske at udøve en rettighed, som vedkommende kan have glemt at være blevet informeret om seks måneder tidligere. Hvis alle oplysningerne gives igen, bidrager det til at sikre, at de registrerede løbende er velinformerede om, hvordan deres oplysninger bruges, og deres rettigheder udøves.

Undtagelser fra artikel 14

57. Artikel 14 fastsætter en meget bredere vifte af undtagelser fra oplysningskravet til en dataansvarlig, når der ikke er indhentet personoplysninger fra den registrerede. Disse undtagelser bør som hovedregel fortolkes og anvendes indskrænkende. Ud over de tilfælde, hvor den registrerede allerede har de pågældende oplysninger (artikel 14, stk. 5, litra a)), giver artikel 14, stk. 5, også mulighed for følgende undtagelser:
- Det er umuligt eller ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats at give sådanne oplysninger, navnlig i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål, eller hvor det ville gøre det umuligt at opfylde målene for behandlingen eller i alvorlig grad hindre opfyldelsen.
  - Den dataansvarlige er underlagt national lovgivning eller EU-rettens krav om at indhente eller videregive personoplysninger, og loven fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

- Tavshedspligt (herunder vedtægtsmæssig tavshedspligt), som er reguleret ved national lovgivning eller EU-lovgivning, betyder, at personoplysningerne skal forblive fortrolige.

Viser sig umulig, en uforholdsmæssigt stor indsats og i alvorlig grad hindrer opfyldelse af formålene

58. Artikel 14, stk. 5, litra b), giver mulighed for tre særskilte situationer, hvor forpligtelsen til at forelægge de oplysninger, der er fastsat i artikel 14, stk. 1, 2 og 4, ophæves:
- (i) hvis det viser sig umulig (navnlig i forbindelse med arkivformål, videnskabelig/historisk forskning eller statistiske formål)
  - (ii) hvis det ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats (især til arkivformål, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål), eller
  - (iii) hvis tilrådighedsstillingen af de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 14, stk. 1, ville gøre det umuligt at opfylde formålene med behandlingen eller i alvorlig grad ville hindre opfyldelsen.

"Viser sig umulig"

59. Den situation, hvor det "viser sig umulig" i henhold til artikel 14, stk. 5, litra b), at forelægge oplysningerne, er en alt eller intet-situation, fordi noget enten er umuligt eller ikke; der findes ingen grader af umulighed. Hvis en dataansvarlig ønsker at påberåbe sig denne undtagelse, skal den pågældende påvise de faktorer, som reelt *forhindrer den* i at give de registrerede disse oplysninger. Hvis de faktorer, der forårsagede "umuligheden" efter en vis tid ikke længere foreligger, og det bliver muligt at give oplysningerne til de registrerede, skal den dataansvarlige straks gøre det. I praksis vil der være meget få situationer, hvor en dataansvarlig kan godtgøre, at det reelt er umuligt at give registrerede oplysninger. Følgende eksempel viser dette.

Eksempel

En registreret tilmelder sig en abonnementstjeneste på nettet med efterbetaling. Efter registreringen indhenter den dataansvarlige kreditoplysninger om den registrerede fra et kreditoplysningsbureau med henblik på at afgøre, om man vil yde tjenesten. Ifølge den dataansvarliges regler skal registrerede oplyses om indsamlingen af disse kreditoplysninger inden for tre dage efter indsamlingen i henhold til artikel 14, stk. 3, litra a). Den registreredes adresse og telefonnummer er imidlertid ikke registreret i offentlige registre (den registrerede bor nemlig i udlandet). Den registrerede efterlod ikke en e-mailadresse ved tilmeldingen til tjenesten, eller e-mailadressen er ugyldig. Den dataansvarlige konstaterer, at man ikke har mulighed for at rette direkte henvendelse til den registrerede. I dette tilfælde kan den dataansvarlige oplyse om indsamling af kreditoplysninger på sit websted inden registreringen. I dette tilfælde ville det ikke være umuligt at give oplysninger i henhold til artikel 14.

Manglende mulighed for at opgive kilden til oplysningerne

60. I betragtning 61 anføres det, at "[h]vis den registrerede ikke kan informeres om personoplysningernes oprindelse, fordi der er anvendt forskellige kilder, bør der gives generelle oplysninger." Ophævelsen af kravet om at give de registrerede oplysninger om kilden til deres personoplysninger finder kun anvendelse, såfremt dette ikke er muligt, fordi forskellige personoplysninger vedrørende den samme registrerede ikke kan henføres til en bestemt kilde. F.eks. bør den blotte omstændighed, at en database med personoplysninger om flere registrerede er blevet kompileret af en dataansvarlig, der benytter mere end én kilde, ikke være tilstrækkeligt til at ophæve dette krav, hvis det er muligt (om end tidskrævende eller tungt) at finde frem til den kilde, hvorfra den enkelte registreredes personoplysninger stammer. Som følge af kravene om databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger⁵⁴ bør der integreres gennemsigtighedsmekanismer i behandlingssystemerne fra starten, således at alle kilder til personoplysninger, der modtages i en organisation, kan følges og spores tilbage til deres kilde på et hvilket som helst tidspunkt i databehandlingens livscyklus (jf. punkt 43 ovenfor).

"En uforholdsmæssigt stor indsats"

61. I lighed med "viser sig umulig"-situationen i henhold til artikel 14, stk. 5, litra b), kan "en uforholdsmæssigt stor indsats" også finde anvendelse, navnlig i forbindelse med behandling "til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål underlagt de betingelser og garantier, der er omhandlet i artikel 89, stk. 1". Betragtning 62 henviser også til disse formål som tilfælde, hvor underretning af den registrerede ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats, og det anføres i denne forbindelse, at antallet af registrerede, oplysningernes alder og eventuelle fornødne garantier, der er stillet, bør tages i betragtning. På baggrund af den vægt, der i betragtning 62 og artikel 14, stk. 5, litra b), lægges på arkivformål, forskningsformål og statistiske formål med hensyn til anvendelsen af denne undtagelse, er det Artikel 29-Gruppens holdning, at denne undtagelse ikke *rutinemæssigt* bør påberåbes af dataansvarlige, som ikke behandler personoplysninger med henblik på arkivering i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål. Artikel 29-Gruppen understreger, at når disse formål forfølges, skal betingelserne i artikel 89, stk. 1, stadig opfyldes, og det skal kræve en uforholdsmæssigt stor indsats at formidle oplysningerne.
62. Ved fastlæggelsen af, hvad der kan være enten umuligt eller kræve en uforholdsmæssigt stor indsats i henhold til artikel 14, stk. 5, litra b), er det relevant, at der ikke er nogen tilsvarende undtagelser i henhold til artikel 13 (hvis der indsamles personoplysninger fra den registrerede). Den eneste forskel mellem en artikel 13- og en artikel 14-situation er, at personoplysningerne i sidstnævnte situation ikke indsamles fra den registrerede. Det følger

---

⁵⁴ Artikel 25.

derfor heraf, at umulighed eller uforholdsmæssigt stor indsats typisk opstår på grund af omstændigheder, som ikke finder anvendelse, hvis personoplysningerne indsamles fra den registrerede. Med andre ord skal umulighed eller uforholdsmæssigt stor indsats hænge direkte sammen med den omstændighed, at personoplysningerne blev indhentet fra andre end den registrerede.

Eksempel

Et stort sygehus i et storbyområde kræver, at alle patienter i forbindelse med ambulante procedurer, længerevarende indlæggelser og konsultationer udfylder en patientinformationsformular med oplysninger om to pårørende (registrerede). I betragtning af den meget store mængde af patienter, der dagligt passerer gennem sygehuset, ville det kræve en uforholdsmæssigt stor indsats af sygehuset at give alle de personer, der har været anført som pårørende på formularer udfyldt af patienter hver dag, de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 14.

63. De faktorer, der er nævnt ovenfor i betragtning 62 (antallet af registrerede, oplysningernes alder og eventuelle fornødne garantier, der er stillet), kan være vejledende for de typer af spørgsmål, der bidrager til, at en dataansvarlig skal gøre en uforholdsmæssigt stor indsats for at underrette en registreret om de relevante artikel 14-oplysninger.

Eksempel

Historieforskere, der søger at spore slægtslinjer på grundlag af efternavne, henter indirekte et stort datasæt med 20 000 registrerede. Imidlertid blev datasættet indsamlet for 50 år siden, er ikke blevet ajourført siden og indeholder ikke nogen kontaktoplysninger. I betragtning af databasens størrelse og især dataenes alder, ville det kræve en uforholdsmæssigt stor indsats for forskerne at forsøge at spore de registrerede individuelt med henblik på at give dem oplysningerne i henhold til artikel 14.

64. Når en dataansvarlig ønsker at påberåbe sig undtagelsen i artikel 14, stk. 5, litra b), under henvisning til at det ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats at meddele oplysningerne, bør den pågældende foretage en afvejning for at vurdere, hvilken indsats det kræver af den dataansvarlige at meddele oplysningerne til de registrerede i forhold til følgerne og virkningerne for den enkelte registrerede, hvis han eller hun ikke fik oplysningerne. Denne vurdering bør den dataansvarlige dokumentere i overensstemmelse med sine ansvarlighedsforpligtelser. I så tilfælde præciseres det i artikel 14, stk. 5, litra b), at den dataansvarlige skal træffe passende foranstaltninger til at beskytte den registreredes rettigheder, frihedsrettigheder samt legitime interesser. Dette gælder ligeledes i tilfælde, hvor en dataansvarlig vurderer, at det viser sig umulig at meddele oplysningerne eller sandsynligvis ville gøre det umuligt eller i alvorlig grad ville hindre opfyldelsen af formålene med behandlingen. En passende foranstaltning som anført i artikel 14, stk. 5, litra b), som de dataansvarlige altid skal træffe, er at gøre disse oplysninger offentligt tilgængelige. En dataansvarlig kan gøre dette på flere måder, f.eks. ved at lægge oplysningerne på sit

websted eller ved proaktivt at slå oplysningerne op i en avis eller på plakater på sit forretningssted. Andre passende foranstaltninger ud over at gøre oplysningerne offentligt tilgængelige vil afhænge af omstændighederne ved behandlingen, men kan omfatte: konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, teknikker til pseudonymisering af oplysningerne, minimering af de indsamlede data og opbevaringsperioden samt gennemførelse af tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et højt sikkerhedsniveau. Endvidere kan der være situationer, hvor en dataansvarlig behandler personoplysninger, som ikke kræver identifikation af en registreret (f.eks. med pseudonymiserede oplysninger). I sådanne tilfælde kan artikel 11, stk. 1, også være relevant, idet det her fastsættes, at den dataansvarlige ikke er forpligtet til at opbevare, indhente eller behandle yderligere oplysninger for at kunne identificere den registrerede alene med det formål at overholde persondataforordningen.

I alvorlig grad hindre opfyldelsen af formål

65. Den sidste situation, der er omfattet af artikel 14, stk. 5, litra b), er den, hvor en dataansvarligs meddelelse af oplysninger til en registreret i henhold til artikel 14, stk. 1, sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad vil hindre opfyldelse af formålene med behandlingen. For at påberåbe sig denne undtagelse skal dataansvarlige godtgøre, at meddelelsen af de oplysninger, der er angivet i artikel 14, stk. 1, alene ville annullere formålene med behandlingen. Navnlig forudsætter påberåbelsen af dette aspekt af artikel 14, stk. 5, litra b), at databehandlingen følger principperne i artikel 5 og – hvad vigtigst er – at behandlingen af personoplysningerne under alle omstændigheder er rimelig og har et retsgrundlag.

Eksempel

Bank A er underlagt et krav ifølge lovgivningen om bekæmpelse af hvidvaskning af penge om at indberette mistænkelige aktiviteter vedrørende konti i banken, til den relevante retshåndhævende skattemyndighed. Bank A modtager oplysninger fra Bank B (i en anden medlemsstat) om, at en kontohaver har pålagt den at overføre penge til en anden konto hos Bank A, der forekommer mistænkelig. Bank A giver disse oplysninger vedrørende sin kontohaver og de mistænkelige aktiviteter videre til den relevante retshåndhævende skattemyndighed. Den pågældende lovgivning mod hvidvaskning gør det strafbart for en bank at give kontohaveren et "tip" om, at den pågældende kan være genstand for undersøgelser. I denne situation finder artikel 14, stk. 5, litra b), anvendelse, fordi meddelelse af artikel 14-oplysninger til den registrerede (kontohaveren hos Bank A) om behandlingen af kontohaverens personoplysninger, som er modtaget fra Bank B, i alvorlig grad ville hindre opfyldelsen af lovgivningens formål, der omfatter forebyggelse af "tip". Imidlertid bør der gives generelle oplysninger til alle kontohavere hos Bank A, når der åbnes en konto, om, at deres personoplysninger kan blive behandlet med henblik på bekæmpelse af hvidvaskning af penge.

Indsamling eller videregivelse er udtrykkeligt fastsat i lovgivningen

66. Artikel 14, stk. 5, litra c), giver mulighed for en ophævelse af oplysningskravene i artikel 14, stk. 1, 2 og 4, for så vidt som indsamlingen eller videregivelsen af personoplysninger "udtrykkelig [er] fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt". Denne undtagelse er betinget af, at den pågældende lovgivning fastsætter "passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser". En sådan lovgivning skal være rettet direkte mod den dataansvarlige, og den pågældende indsamling eller videregivelse skal være obligatorisk for denne. Den dataansvarlige skal i overensstemmelse hermed kunne påvise, hvordan den pågældende lovgivning finder anvendelse på dem og forpligter dem til enten at indsamle eller videregive de omhandlede personoplysninger. Mens det tilkommer EU eller medlemsstaten at udforme lovgivningen på en sådan måde, at den fastsætter "passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser", bør den dataansvarlige sikre (og kunne dokumentere), at dens indsamling eller videregivelse af personoplysninger overholder disse foranstaltninger. Endvidere bør den dataansvarlige gøre det klart for de registrerede, at den indsamler eller videregiver personoplysninger i overensstemmelse med den pågældende lovgivning, medmindre der er et juridisk forbud, som forhindrer den dataansvarlige heri. Dette er i overensstemmelse med betragtning 41 i persondataforordningen, hvori det hedder, at et sådant retsgrundlag eller en sådan lovgivningsmæssig foranstaltning bør være klar(t) og præcis(t), og anvendelse heraf bør være forudsigelig for personer, der er omfattet af dets/dens anvendelsesområde, jf. retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Artikel 14, stk. 5, litra c), finder dog ikke anvendelse, hvis den dataansvarlige er forpligtet til at indsamle oplysninger direkte fra den registrerede, i hvilket tilfælde artikel 13 finder anvendelse. I så fald er den eneste undtagelse i henhold til persondataforordningen, der fritager den dataansvarlige fra at give den registrerede oplysninger om databehandlingen, fritagelsen i henhold til artikel 13, stk. 4 (dvs. hvis og i det omfang den registrerede allerede har oplysningerne). Som det er nævnt nedenfor i punkt 68, kan medlemsstaterne også på nationalt plan lovgive i overensstemmelse med artikel 23 for at få yderligere specifikke begrænsninger i retten til gennemsigtighed i henhold til artikel 12 og til oplysninger i henhold til artikel 13 og 14.

Eksempel

En skattemyndighed er underlagt et obligatorisk krav ifølge den nationale lovgivning om at indhente nærmere oplysninger om arbejdstageres løn fra deres arbejdsgiver. Personoplysningerne indsamles ikke fra de registrerede, og derfor er skattemyndighederne omfattet af kravene i artikel 14. Da skattemyndighedens indsamling af personoplysninger fra arbejdsgivere er udtrykkeligt fastsat ved lov, finder oplysningskravene i artikel 14 ikke anvendelse på skattemyndigheden i det foreliggende tilfælde.

Fortrolighed i medfør af tavshedspligt

67. Artikel 14, stk. 5, litra d), indeholder en undtagelse fra oplysningskravet for dataansvarlige, hvis personoplysningerne "*skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.*" Hvis en dataansvarlig ønsker at påberåbe sig denne undtagelse, skal den pågældende være i stand til at påvise, at den på passende vis har afdækket en sådan undtagelse, og vise, hvordan tavshedspligten direkte er rettet mod den dataansvarlige, således at den forbyder den dataansvarlige at give de registrerede alle de oplysninger, der er fastsat i artikel 14, stk. 1, 2 og 4.

Eksempel

En praktiserende læge (den dataansvarlige) har tavshedspligt i forhold til sine patienters sundhedsoplysninger. En patient (som lægen har tavshedspligt over for) giver lægen oplysninger om sit helbred i forbindelse med en genetisk betinget sygdom, som en række af hendes nære pårørende også har. Patienten giver også lægen visse personoplysninger om sine slægtninge (registrerede), der har den samme sygdom. Lægen er ikke forpligtet til at give de pågældende pårørende artikel 14-oplysninger, da undtagelsen i artikel 14, stk. 5, litra d), finder anvendelse. Hvis lægen skulle give de pårørende artikel 14-oplysningerne, ville det tilsidesætte den tavshedspligt, som lægen har over for sin patient.

Begrænsninger af registreredes rettigheder

68. Artikel 23 giver medlemsstaterne (eller EU) mulighed for at lovgive om yderligere begrænsninger af omfanget af registreredes rettigheder med hensyn til gennemsigtighed og materielle rettigheder⁵⁵, når sådanne foranstaltninger respekterer kernen i de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og er nødvendige og forholdsmæssige for at sikre et eller flere af de ti mål, der er opstillet i artikel 23, stk. 1, litra a)-j). Hvis sådanne nationale foranstaltninger enten begrænser registreredes særlige rettigheder eller de almindelige gennemsigtighedsforpligtelser, som ellers ville gælde for dataansvarlige i henhold til persondataforordningen, bør den dataansvarlige kunne påvise, hvordan den nationale bestemmelse finder anvendelse på dem. Som fastsat i artikel 23, stk. 2, litra h), skal lovgivningsmæssige foranstaltninger indeholde en bestemmelse om de registreredes ret til at blive underrettet om en begrænsning af deres rettigheder, medmindre denne underretning kan skade formålet med begrænsningen. I overensstemmelse hermed og i overensstemmelse med rimelighedsprincippet bør den dataansvarlige også underrette registrerede om, at den pågældende har påberåbt sig (eller i tilfælde af, at en bestemt rettighed for registrerede udøves, vil påberåbe sig) en sådan *national lovgivningsmæssig begrænsning* for udøvelsen af registreredes rettigheder eller gennemsigtighedsforpligtelsen, medmindre dette vil være til skade for formålet med den lovgivningsmæssige begrænsning. Gennemsigtighed kræver, at de dataansvarlige giver

---

⁵⁵ Som fastsat i artikel 12-22 og 34 og i artikel 5, i det omfang dens bestemmelser svarer til de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i artikel 12-22.

tilstrækkelige forudgående oplysninger til de registrerede om deres rettigheder og eventuelle særlige undtagelser fra disse rettigheder, som den registrerede kan søge at påberåbe sig, således at en tilsigtet begrænsning af en bestemt rettighed ikke kommer som en overraskelse, når den registrerede senere forsøger at udøve den over for den dataansvarlige. I forbindelse med pseudonymisering og dataminimering og for så vidt som de dataansvarlige kan hævde at henholde sig til artikel 11 i persondataforordningen, har Artikel 29-Gruppen tidligere i udtalelse nr. 3/2017⁵⁶ bekræftet, at artikel 11 i persondataforordningen bør fortolkes som en måde at håndhæve "ægte" dataminimering på uden at hindre udøvelsen af registreredes rettigheder, og at udøvelsen af disse rettigheder skal være mulig ved hjælp af supplerende oplysninger afgivet af den registrerede.

69. Ifølge artikel 85 skal medlemsstaterne desuden ved lov forene retten til beskyttelse af personoplysninger med ytrings- og informationsfriheden. Dette kræver bl.a., at medlemsstaterne indfører passende undtagelser eller fravigelser fra visse bestemmelser i persondataforordningen (herunder fra kravene om gennemsigtighed i henhold til artikel 12-14) for behandling, der udføres for journalistisk, akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed, hvis det er nødvendigt for at forene disse to rettigheder.

Gennemsigtighed og brud på datasikkerheden

70. Artikel 29-Gruppen har udarbejdet særskilte retningslinjer om brud på datasikkerheden⁵⁷, men ved anvendelsen af disse retningslinjer skal en dataansvarligs forpligtelser til underretning af en registreret om brud på datasikkerheden tage fuldt hensyn til gennemsigtighedskravene i artikel 12⁵⁸. Meddelelsen af brud på persondatasikkerheden skal opfylde de samme krav, som er beskrevet ovenfor (navnlig vedrørende anvendelsen af et klart og enkelt sprog), som gælder for enhver anden kommunikation med en registreret i forhold til dennes rettigheder eller i forbindelse med informationsformidling i medfør af artikel 13 og 14.

---

⁵⁶ Udtalelse 03/2017 om behandling af personoplysninger i forbindelse med kooperative intelligente transportsystemer (C-ITS) – se punkt 4.2.

⁵⁷ Retningslinjer om anmeldelse af brud på persondatasikkerheden i henhold til forordning 2016/679, WP 250

⁵⁸ Dette fremgår klart af artikel 12, stk. 1, der specifikt henviser til "[...] enhver meddelelse i henhold til artikel 15-22 **og 34** om behandling til den registrerede [...]" [fremhævelse tilføjet].

Bilag

Oplysninger, der skal gives til registrerede i henhold til artikel 13 eller 14

Type oplysninger, der kræves	Relevant artikel (hvis personoplysninger indsamles direkte fra den registrerede)	Relevant artikel (hvis personoplysninger ikke indsamles fra den registrerede)	Bemærkninger fra Artikel 29-Gruppen om informationskrav
Identitet og kontaktoplysninger for den dataansvarlige og dennes eventuelle repræsentant ⁵⁹	Artikel 13, stk. 1, litra a)	Artikel 14, stk. 1, litra a)	Disse oplysninger bør gøre det let at identificere den dataansvarlige og helst give mulighed for forskellige former for kommunikation med den dataansvarlige (f.eks. telefonnummer, e-mailadresse, postadresse osv.).
Kontaktoplysninger for en eventuel databeskyttelsesrådgiver	Artikel 13, stk. 1, litra b)	Artikel 14, stk. 1, litra b)	Se Artikel 29-Gruppen Retningslinjer for databeskyttelsesrådgiver e ⁶⁰ .
Behandlingens formål og retsgrundlag	Artikel 13, stk. 1, litra c)	Artikel 14, stk. 1, litra c)	Ud over at fastsætte formålene med den behandling, hvortil personoplysningerne er bestemt, skal det relevante retsgrundlag, jf. artikel 6, præciseres. I tilfælde af særlige kategorier af personoplysninger bør den relevante bestemmelse i artikel 9

⁵⁹ Som defineret i artikel 4, nr. 17, i persondataforordningen (og som beskrevet i betragtning 80) betyder "repræsentant" en fysisk eller juridisk person, der er etableret i EU, og som skriftligt er udpeget af den dataansvarlige eller databehandleren i henhold til artikel 27, og som repræsenterer den dataansvarlige eller databehandleren for så vidt angår deres respektive forpligtelser i medfør af persondataforordningen. Denne forpligtelse finder anvendelse, når den dataansvarlige eller databehandleren i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, ikke er etableret i EU, men behandler personoplysninger om registrerede, der befinder sig i EU, og behandlingen vedrører udbud af varer eller tjenesteydelser til eller overvågning af adfærden hos registrerede i EU.

⁶⁰ Retningslinjer for databeskyttelsesrådgivere, WP 243 rev. 01, senest revideret og vedtaget den 5. april 2017.

			(og eventuelt den gældende EU-ret eller medlemsstatens lovgivning, i henhold til hvilken oplysningerne behandles) præciseres. Hvis personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, behandles, bør den relevante EU-ret eller medlemsstatens lovgivning, hvorefter behandlingen foretages, i givet fald præciseres (jf. artikel 10).
Hvis legitime interesser (artikel 6, stk. 1, litra f)) udgør retsgrundlaget for behandlingen, de legitime interesser, der forfølges af den dataansvarlige eller tredjemand	Artikel 13, stk. 1, litra d)	Artikel 14, stk. 2, litra b)	Den pågældende særlige interesse skal identificeres til fordel for den registrerede. For at sikre optimal praksis kan den dataansvarlige også give den registrerede oplysninger fra <i>afvejningstesten</i> , som skal gennemføres, så det er muligt at lade artikel 6, stk. 1, litra f), danne retsgrundlag for behandlingen, inden der indsamles personoplysninger fra registrerede. For at undgå informationstræthed kan dette være medtaget i en lagdelt databeskyttelseserklæring/-meddelelse (se punkt 35). Under alle omstændigheder er det Artikel 29-Gruppens

			holdning, at det i oplysningerne til de registrerede bør gøres klart, at de kan indhente oplysninger om afvejningstesten efter anmodning. Dette er afgørende for en reel gennemsigtighed, hvis den registrerede er i tvivl om, hvorvidt afvejningstesten er blevet foretaget på rimelig vis, eller ønsker at indgive en klage til en tilsynsmyndighed.
De berørte kategorier af personoplysninger	Ikke påkrævet	Artikel 14, stk. 1, litra d)	Disse oplysninger er nødvendige i en artikel 14-situation, fordi personoplysningerne ikke er blevet indhentet fra den registrerede, som derfor ikke ved, hvilke kategorier af deres personoplysninger den dataansvarlige har fået.
Modtagere ⁶¹ (eller kategorier af modtagere) af personoplysningerne	Artikel 13, stk. 1, litra e)	Artikel 14, stk. 1, litra e)	Udtrykket "modtager" defineres i artikel 4, nr. 9, som " <i>en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, hvortil personoplysninger videregives, uanset om det er en tredjemand eller ej</i> " [fremhævelse tilføjet]. Som sådan behøver en modtager ikke være en tredjemand. Derfor er andre dataansvarlige, fælles dataansvarlige og

⁶¹ Som defineret i artikel 4. stk. 9, i persondataforordningen og som beskrevet i betragtning 31.

			<p>databehandlere, til hvem personoplysninger overføres eller videregives, omfattet af udtrykket "modtager", og oplysninger om sådanne modtagere bør gives som supplement til oplysninger om modtagende tredjemænd.</p> <p>De faktiske (navngivne) modtagere af personoplysningerne eller kategorier af modtagere skal fremlægges. I overensstemmelse med rimelighedsprincippet skal dataansvarlige give oplysninger om de modtagere, der er mest relevante for registrerede. I praksis vil dette normalt være de navngivne modtagere, således at de registrerede ved præcis, hvem der har deres personoplysninger. Hvis dataansvarlige vælger at oplyse kategorierne af modtagere, bør oplysningerne være så specifikke som muligt med angivelse af typen af modtager (dvs. med henvisning til den virksomhed, den pågældende udfører), branche, sektor og delsektor og modtagernes placering.</p>
Oplysninger om overførsler til tredjelande, om, at de faktisk er sket, og	Artikel 13, stk. 1, litra f)	Artikel 14, stk. 1, litra f)	Den relevante artikel i persondataforordningen om tilladelse til overførsel og den tilsvarende

<p>oplysninger om de relevante garantier⁶² (herunder forekomsten eller fraværet af en afgørelse fra Kommissionen om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet⁶³) og mulighed for at få en kopi heraf, eller oplysning om, hvor de er blevet gjort tilgængelige</p>			<p>ordning (f.eks. en afgørelse om tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i henhold til artikel 45, bindende virksomhedsregler i henhold til artikel 47, standardbestemmelser om databeskyttelse i henhold til artikel 46, stk. 2, undtagelser og garantier i henhold til artikel 49 osv.) bør anføres. Det bør også oplyses, hvor og hvordan der kan opnås adgang til det relevante dokument, f.eks. ved hjælp af et link til den mekanisme, der anvendes. I overensstemmelse med rimelighedsprincippet bør oplysningerne om overførsler til tredjelande være så relevante som muligt for de registrerede; dette vil normalt betyde, at tredjelande nævnes ved navn.</p>
<p>Opbevaringsperioden (eller hvis dette ikke er muligt, de kriterier, der anvendes til at fastlægge denne periode)</p>	<p>Artikel 13, stk. 2, litra a)</p>	<p>Artikel 14, stk. 2, litra a)</p>	<p>Dette hænger sammen med kravet om dataminimering i artikel 5, stk. 1, litra c), og kravet om begrænsning af opbevaringen i artikel 5, stk. 1, litra e). Opbevaringsperioden (eller kriterier til at fastsætte den) kan være</p>

⁶² Som angivet i artikel 46, stk. 2 og 3.

⁶³ I overensstemmelse med artikel 45.

			dikteret af faktorer såsom lovbestemte krav eller brancheretningslinjer, men bør formuleres på en sådan måde, at den registrerede på grundlag af sin egen situation kan vurdere, hvad opbevaringsperioden vil være for specifikke data/formål. Det er ikke tilstrækkeligt, at den dataansvarlige generelt anfører, at personoplysninger opbevares, så længe det er nødvendigt af hensyn til behandlingens legitime formål. Hvor det er relevant, bør de forskellige opbevaringsperioder fastsættes for de forskellige kategorier af personoplysninger og/eller forskellige behandlingsformål, herunder eventuelt arkiveringsperioder.
<p>Den registreredes ret til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indsigt • berigtigelse • sletning • begrænsning af behandlingen • indsigelse mod behandlingen og • portabilitet 	Artikel 13, stk. 2, litra b)	Artikel 14, stk. 2, litra c)	Disse oplysninger bør være specifikke for behandlingssituationen og indeholde en sammenfatning af, hvad rettigheden indebærer, og hvordan den registrerede kan tage skridt til at udøve den, samt eventuelle begrænsninger af retten (jf. punkt 68 ovenfor). Navnlig skal den registrerede gøres udtrykkeligt opmærksom på retten til at gøre

			indsigelse mod behandling senest på tidspunktet for den første kommunikation med den registrerede, og oplysningerne herom skal meddeles klart og adskilt fra alle andre oplysninger ⁶⁴ . Oplysninger om retten til portabilitet findes i Artikel 29-Gruppen Retningslinjer vedrørende retten til dataportabilitet ⁶⁵ .
Når behandlingen er baseret på samtykke (eller udtrykkeligt samtykke), retten til at trække samtykket tilbage på ethvert tidspunkt	Artikel 13, stk. 2, litra c)	Artikel 14, stk. 2, litra d)	Det bør bl.a. oplyses, hvordan samtykket kan trækkes tilbage under hensyntagen til, at det bør være lige så let for registrerede at trække deres samtykke tilbage som at give det ⁶⁶ .
Retten til at indgive en klage til en tilsynsmyndighed	Artikel 13, stk. 2, litra d)	Artikel 14, stk. 2, litra e)	I disse oplysninger skal det forklares, at registrerede i overensstemmelse med artikel 77 har ret til at indgive en klage til en tilsynsmyndighed, navnlig i den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted eller sit arbejdssted, eller hvor den påståede overtrædelse af persondataforordningen har fundet sted.
Om der er et lovpligtigt eller	Artikel 13, stk. 2, litra e)	Ikke påkrævet	Inden for rammerne af et ansættelsesforhold kan

⁶⁴ Artikel 21, stk. 4, og betragtning 70 (der finder anvendelse i tilfælde af direkte markedsføring).

⁶⁵ Retningslinjer vedrørende retten til dataportabilitet, WP 242 rev. 01, senest revideret og vedtaget den 5. april 2017.

⁶⁶ Artikel 7, stk. 3.

<p>kontraktligt krav om at fremlægge oplysningerne, eller om det er nødvendigt at indgå en aftale, eller om der er pligt til at forelægge oplysningerne, og de eventuelle konsekvenser af ikke at gøre det.</p>			<p>det f.eks. være et kontraktligt krav at give visse oplysninger til en nuværende eller kommende arbejdsgiver. Det bør i onlineformularer klart angives, hvilke felter der er "obligatoriske", hvilke der ikke er, og hvad konsekvenserne vil være af ikke at udfylde de obligatoriske felter.</p>
<p>Den kilde, personoplysningerne hidrører fra, og eventuelt hvorvidt de stammer fra en offentligt tilgængelig kilde</p>	<p>Ikke påkrævet</p>	<p>Artikel 14, stk. 2, litra f)</p>	<p>Den specifikke datakilde bør opgives, medmindre det ikke er muligt — se yderligere vejledning i punkt 60. Hvis den specifikke kilde ikke er navngivet, bør oplysningerne omfatte: kildernes art (dvs. offentligt ejede/privatejede kilder) og typen af organisation/industri/sector.</p>
<p>Forekomsten af automatiske afgørelser, herunder profilering, og eventuelt relevante oplysninger om begrundelsen herfor samt betydningen og de forventede konsekvenser af en sådan behandling for den registrerede</p>	<p>Artikel 13, stk. 2, litra f)</p>	<p>Artikel 14, stk. 2, litra g)</p>	<p>Se Artikel 29-Gruppen Guidelines on automated individual decision-making and Profiling⁶⁷.</p>

⁶⁷ Guidelines on Automated individual decision-making and Profiling for the purposes of Regulation 2016/679, WP 251.